Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 174. sz. 1943. augusztus 4 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Roosevelt hétpontos fegyverszüneti feltételeit közli a „Popolo di Roma"

Londoni hír: Nem jelentéktelen közvetítők erőfeszítéseket tesznek a fegyverszüneti tárgyalások megindítása érdekében — Az olasz sajtó ellenállást és kitartást hirdet

Az angolszászok Olaszország elleni általános támadással fenyegetődznek és feltételnélküli megadáshoz ragaszkodnak

Ujabb részletek a Ploesti elleni légitámadásról — Törökországban nyolc amerikai repülőerőd kényszerleszállást végzett — Ismét légitámadás érte Hamburgot, 32 bombázót lelőttek

Súlyos elhárító harcok Sziciliában - Az angolszászok kétheti szünet után újra támadnak, az olasz és német csapatok szívós ellenállást tanusítanak

Mértékadó olasz politikai körök véleménye a Roosevelt-féle pontokról

A legkülönbözőbb forrásból a legkülönbözőbb tartalmú hírek szólnak Olaszországról, a vele kapcsolatos állítólagos békeajánlatról, fegyverszüneti feltételekről. Bizonyos fenntartásokkal kell élni e hírekkel szemben, mert legtöbbjük az úgynevezett idegháborúhoz tartozik, viszont sok jel mutat arra, hogy a sokféle híresztelések mögött akad valóság is.

ROOSEVELT HÉT PONTJA

Elsősorban meg kell említenünk egy római jelentést, melyet a Német Távirati Iroda továbbított. Eszerint a „Popolo di Roma" című olasz lap genfi tudósítást közöl, amely szerint Roosevelt a következő fegyverszüneti feltételeket szabta Olaszországnak:

1. Az olasz hadsereg és az olasz najóhad minden ellenállást megszüntet.
2. A németekkel való együttműködés azonnal megszüntetendő.
3. A volt Jugoszláviában, valamint Görögországban, Albániában és Franciaországban levő olasz csapatokat azonnal vissza kell vonni.
4. A hadianyagot sértetlenül át kell adni a szövetségeseknek.
5. Egy angol-amerikai-szovjet kormánybizottság elismerése Olaszország fölött egészen a hadműveletek befejezéséig.
6. Az úgynevezett háborús bűnösök letartóztatása.
7. Az olasz földön levő valamennyi szövetséges hadifogoly szabadonbocsátása.

„ERŐFESZITÉSEK FEGYVERSZÜNETI TÁRGYALÁSOK MEGINDITÁSÁRA"

Londoni jelentés szerint ottani jól értesült körökben újból megcáfolták azokat a híreszteléseket, amelyek szerint Badoglio tábornagy kormánya Eisenhower tábornoknak békeajánlatot tett. Ezekben a körökben elismerik, hogy bizonyos „nem jelentéktelen közvetítők erőfeszítéseket tesznek fegyverszüneti tárgyalások megindítása érdekében", a szövetségesek azonban semmiesetre sem egyeznek bele Olaszország semlegesítésébe, amire pedig Badoglio törekszik. A szövetségesek változatlanul ragaszkodnak a feltételnélküli megadás követeléséhez.

A SZENTSZÉK DIPLOMÁCIAI MUNKÁJA

Mint a Vatikánvárosból jelentik, a Szentszéknél rendkívül erős diplomáciai tevékenység észlelhető. Különösen a spanyol, a portugál és az argentin követségekkel tart fenn a Szentszék igen szoros kapcsolatokat ezekben a napokban. Maglione bíboros államtitkár szinte minden idejét a hivatalában tölti és a Szentatyát állandóan tájékoztatja az eseményekről.

AZ OLASZ SAJTÓ

erősen foglalkozik a helyzettel és az angolszászok szándékaival. A „Lavoro Italiano" így ír:

„Nem azért cselekedtünk, hogy bárkinek, így az ellenségnek tessünk. Mit várhatnak az angolszászok hajthatatlanságuktól, a városunkra zúdított bombazáporoktól. Mi mást kaphatnának cserébe, mint az olasz nép erkölcsi és anyagi ellenállásának fokozódását. Az egész olasz nép osztálykülönbség nélkül tudja, hogy méltóságát és létét védi, nem pedig valamilyen rendszer életét és tekintélyét. Úgyszintén tudja, hogy az egyén méltósága az ország egységétől és méltóságától függ és hogy Európának nem lehet békéje, egysége és nyugalma független és egységes Olaszország nélkül. Amíg az ellenség a haza megszentelt földjén van, addig a szabadság, egység és függetlenség csupán üres szavak. Ezért van az, hogy a belső járom lerázása után immár tekintetünket szilárdan a határokra kell szögeznünk."

A HÁBORÚ VAGY BÉKE

problémájával foglalkozik a „Gazzetta del Popolo" vezércikke, melyben a következőket írja:

„A háború folytatása nem üres szó, hanem kemény valóság. A nép így megérti, hogy a háború továbbfolyik, mert folytatni kell. Ma még kevésbbé lehet engedni, mint valaha. Az ellenség régebben azt állította, hogy a háborút a rendszer ellen folytatja, ma azonban már nem titkolhatják el, hogy szabadságunk ellen harcol. Éppen ezért a nép az első örömkitörés után ismét önmagára talál, számol a helyzet egész tragikumával és megérti államférfiainak szorult helyzetét, jobban, mint valaha, el van szánva a legnagyobb próbák kiállására is, amidőn a kormányt legteljesebb bizalmával támogatja. Ma a nép tudja, hogy minden erejét kizárólag fenntartására kell fordítania. Az eszmék harca csak akkor lehetséges, ha biztosítják számukra a szabadságot. Az olasz nép saját tapasztalásából is tudja, miután a belső veszélyeket kiállotta, hogy nem szabad engednie, hogy szabadságát a külső ellenség elrabolja. Ezért folyik a háború tovább."

ÚJABB FENYEGETÉS OLASZORSZÁG FELÉ

Miután az olasz hadsereg állja a harcot, angolszász részről ismét az idegháború eszközéhez fordulnak.

Az algíri rádió hétfőn este újabb felhívást intézett az olasz néphez, amelyben megismételte a feltétlen megadás követelését. A felhívás a következő részleteket tartalmazza:

„Az erőszakon és elnyomáson felépült rendszert el kell tüntetni. Ebben a tekintetben könyörtelenek vagyunk. Ragaszkodunk a feltételnélküli megadáshoz. Egy hétig vártunk az olasz nép döntésére. Most a hadsereg megindult. Kapuitok előtt állunk. Az eljövendő időben meg fogja ismerni az olasz nép a háború könyörtelen valóságát. Kérlelhetetlenül átgázolunk Itálián."

Mint a felhívás szövegéből kitűnik, az angolszászok fenyegetéssel próbálják puhítani az olasz népet. Viszont az ellenállás erői is fokozódnak olasz földön.

SZICILIÁBAN

az angolszászok újabb offenzívát indítottak, a tengelycsapatok ezzel szemben erős elhárító harcot folytatnak. Német részről közlik, hogy az angolok és amerikaiak mind a középső, mind a déli arcvonalon nagyerővel támadnak. A déli arcvonalon, tehát Cataniától délre a német csapatok éppúgy tartották az arcovonalat, mint a középső szakaszon. A német katonák az itteni nehéz helyzetben is eredményesen harcolnak.

Londoni jelentés azt hangoztatta, hogy kétheti szünet után a 8. angol hadsereg újból megkezdte a támadást. Eisenhower amerikai tábornok főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint az ütegek százai vasárnap tűz alá vették az állásokat Cataniától San Stefanoig. A pergőtűz beszüntetése után indult meg a gyalogság és páncélos osztagok támadása. A cataniai síkságon a 8. angol hadsereg kemény harcba keveredett a német védőkkel, míg az angolok balszárnyán a kanadai csapatok Regalbuto felé törnek előre. A középső frontszakaszon a kanadai csapatok bevonultak Assoro városkába és tőle három km-nyire északra levő Lissoriába. Tovább nyugatra egy kanadai hadoszlop Catenenanuovától szintén észak felé tör. Még három kanadai hadoszlop Agirától keleti irányban támad. A cataniai síkságon a 8. hadsereg támadást intézett a német állások ellen a Dittaino és Simeto északi partján fekvő hídfőállásoknál. Hétfőn egész nap nem csökkenő hevességgel folyt a harc.

TÖRÖKORSZÁG MAGATARTÁSA VÁLTOZATLAN

Menemendzsoglu török külügyminiszter az utóbbi napokban diplomáciai körökben ismételten leszögezte, hogy az olaszországi fejlemények semmiképpen sem befolyásolják Törökország külpolitikai magatartását, különösképpen pedig nem érintik Törökország semlegességét. Hasonló értelemben ír a külügyminiszteriumhoz közelálló „Aksam" című istanbuli lap is:

— Az olaszországi események természetesen bennünket is érdekelnek, egyrészt, mert a hadviselő Olaszország magatartásának elvi jelentősége van, másrészt, mert Olaszország földközitengeri hatalom. Ezeken az általános szempontokon túlmenően azonban nem vagyunk különösebben érdekelve az olasz eseményekben, mindenekelőtt pedig le kell szögeznünk, hogy az olasz események nem gyakorolhatnak befolyást a török külpolitika alapvető magatartására.

Menemendzsoglu külügyminiszter hétfőn este elhagyta a török fővárost, hogy folytassa szabadságát, amelyet Istanbulban tölt.

AMERIKAI REPÜLŐGÉPEK TÖRÖKORSZÁG FÖLÖTT

Mint az Interinf berlini jelentése közli, kiderült, hogy azok az angol-amerikai bombázók, amelyek két nappal ezelőtt a Balkánon levő célpontokat támadtak, török terület fölött repültek mind oda való útjukon, mind visszatérésük alkalmával. Visszarepülésük folyamán nem kevesebb, mint nyolc repülőgép török terület fölött végzett kényszerleszállást. Ennek oka nyilvánvalóan benzinhiány volt. Ezt az eljárást német politikai körök a török semlegesség újabb megsértésének tekintik. Rámutatnak arra, hogy a támadó északamerikai bombázók nem tévesen, hanem szándékosan repültek el török terület fölött. Berlini politikai körök nagyon vakmerőnek tartják, hogy török területet választottak egy ilyen súlyos harci cselekmény véghezvitelénél. Berlin érdeklődéssel várja a török kormány magatartását felségterületének súlyos megsértésével kapcsolatban — közli az NST.

FONTOS TUDNIVALÓK

Rendelet a vas- és acélcikkek forgalmáról. (3).

Megállapították a tégla, tetőcserép, alagcső legmagasabb eladási árát. (7).

A szárított tészta új ára. (5).

TÖKES FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉPET VÁSÁROL

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

HARRIS FELELŐS HAMBURG PUSZTULÁSÁÉRT

A Németország ellen végrehajtott angolszász támadásokkal kapcsolatos német állásfoglalás történt. A Berlinből származó értesülés elmondja, hogy Hamburg városának elpusztulásáért Harris angol repülőtábornok a felelős. Hamburgban igen sok külföldi, főleg dán kikötőmunkás dolgozott. Hivatalos közlés szerint mintegy tízezerre tehető a Hamburgban alkalmazott dán kikötőmunkások száma. Ezeknek több mint fele hivatalos hozzájárulással elhagyta Hamburgot és hazautazott Dániába. A német hatóságok az elmúlt héten elrendelték a város teljes kiürítését. A „Stockholm Aftonbladet" helyszíni tudósítást közöl a hamburgi kiürítésről, megírja, hogy a német hatóságok kiválóan oldották meg feladatukat, a várost elhagyó lakosság a legtökéletesebb rendben vonult végig a zsúfolásig megtelt útvonalakon. A légoltalmi intézkedéseket egyébként egész Németország területére szóló érvénnyel megszigorították, minden városban és minden város körül számos új és modern óvóhelyet építenek. Igy például Berlinben a munkások ezreit állították sorompóba és a főváros útvonalain sáncokat, óvóhelyeket építenek.

SZÓFIAI JELENTÉS

Erélyesen cáfolja azokat a külföldi híresztelléseket, mintha Bulgáriában bizonyosfokú nyugtalanság volna észlelhető. A bolgár nép hangulata erejének tudatában nyugodt, szó sincs arról, mintha a Filov-kormány a távozás gondolatával foglalkozna.

HORVÁTORSZÁGBAN

egységtörekvések vetődnek felszínre. A „Hrvatski Narod", mint az usztasa mozgalom hivatalos lapja azt írja legutóbbi számában, hogy a horvát népnek első kötelessége, hogy az összes egészséges népcsoportok bevonásával teljes fegyelemben és készültségben figyelje a háborús fejleményeket. Ehhez mindenekelőtt a belső front egységessége szükséges. A külpolitikai erővonalakat még jobban meg kell szilárdítani.

Ez a nyilatkozat a szakértők szerint bizonyos változások előfutára.

Egy németnyelvű horvátországi lapban dr Zorinae publicista kiemeli, hogy az egykori horvát parasztpártnak tulajdonképpen semmi része sincs a partizánok és kommunisták üzelmeiben. Partizánok által kibocsátott röplapok arról tanuskodnak, hogy a partizánok éles nézetbeli ellentétben állnak a volt parasztpárt tagjaival. A partizánok a parasztpártot árulónak jelentik ki, mert a párt tagjai mindig tiltakoztak a Szovjet-Unióval való közösködés ellen, viszont mindig objektíven viselkedtek a fasiszta mozgalmakkal szemben. Ezért támadták meg annakidején dr Macseket a partizánok. Macsek mindig visszautasította a kommunistákkal való együttműködést. Az usztasa fegyveres forradalmi akciója és a parasztpárt legális küzdelme a jugoszláv időben semmi más nem volt, mint két különféle nézet nemzeti küzdelme az igaz horvátok arcvonalán.. Az usztasa mozgalomnak az oda nem való elemektől való megtisztítása a természetszerűen újabb ellenséges propagandaanyagnak adott tápot, de hiába, mert minden államellenes tényező aknamunkája megsemmisül a volt parasztpárt tagjainak ellenállásán.

Német hadijelentés

A szovjet újabb támadásai meghiúsultak — Súlyos elhárító harcok Sziciliában — Hamburg újabb bombázása — A Ploestit támadó amerikai gépek közül ötvenkettőt lelőttek

A német véderő főparancsnoksága közli: A *kubáni hídfőnél* a szovjet több támadását visszavertük. *Kujbisevtől* északra eredményesen folytattuk támadásunkat. *A doneci arcvonalon* az ellenség több kisebb erővel intézett támadása összeomlott. A középső arcvonalszakaszon főleg *Oreltől északnyugatra* az ellenség folytatta áttörési kísérleteit erős gyalogsági páncélos és légierő harcbavetésével. Hősiesen küzdő csapataink elhárították valamennyi ellenséges támadást s a légi fegyvernem támogatásával az ellenségtől visszaszereztünk átmenetileg elvesztett területeket. Igen sok szovjet páncélost semmisítettünk meg.

A szovjet a Ladoga-tótól délre ismét támadásra indult erős repülő támogatás és heves tüzérségi előkészítés után. Az ellenséget súlyos közelharcokban, részben pedig ellenlökésekkel súlyos veszteségei mellett visszavetettük. A szovjet a keleti arcvonalon augusztus elsején és másodikán légiharcokban és a légi elhárítás következtében 227 repülőgépet vesztett.

Sziciliában főleg az arcvonal középső szakaszán csapataink sulyos elhárító harcokban állnak. Az ellenség támadásai súlyos veszteségekkel és tekintélyes anyagveszteség mellett részben közelharcokban összeomlottak. *Az egyik ellenséges harccsoportot, amely átmenetileg betört az egyik magaslati állásba, ellenlökésekkel visszavetettük.* Az arcvonal déli szakaszán ismét jelentékenyen fokozódott a harcitevékenység. Gyors német harcigépek beavatkoztak a harcokba és Nicosia térségében bombáztak ellenséges páncélos és gépjármű gyülekező helyeket.

Az ellenség tegnap a *Földközi tenger térségében* 21 repülőgépet vesztett.

Miután az ellenséges légi haderő a megszállott nyugati területet és a norvég partok ellen intézett elszigetelt nappali támadásokat, az elmult éjjel *angol bombázók Hamburg város területét* és környékét bombázták. A *lakosság körében ismét veszteségek voltak, jelentékeny rombolások történtek. Az eddig beérkezett jelentések szerint a támadások alkalmával 27 ellenséges repülőgépet lelőttünk.*

Brit torpedóvető- és bombavetőrepülőgépek egy német hajókíséret ellen intéztek támadást. A támadás alkalmával a biztosító járművek és a kereskedelmi hajók fedélzeti légelhárító ütegei lelőttek 10 ellenséges repülőgépet. Négy további ellenséges repülőgépet a haditengerészet egységei a nyugateurópai partvidék fölött semmisítettek meg.

Az augusztus 2-án a román kőolajvidék ellen intézett ellenséges légitámadás egyre jobban súlyos kudarcnak bizonyul. Az ellenség vesztesége az eddigi megállapítások szerint *52 lelőtt repülőgépre emelkedett.* 15 ellenséges bombázó a külföldről érkezett jelentések szerint semleges területen leszállásra kényszerült. Ezzel német megállapítás szerint a támadásra indult kötelék fele nem tért vissza. Az amerikai bombázóraj vesztesége azonban még ennél is nagyobb. (MTI).

Olasz hadijelentés

Kemény harcok Szicilia déli szakaszán — Újabb ellenséges légi támadások

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Sziciliában az ellenség támadásait kiterjesztette a déli szakaszra is, ahol kemény harcok folynak.

Dél-Calabria vizein motoros torpedónaszádaink ütközetet vívtak az ellenség torpedónaszádaival. Az ellenséges naszádokat visszaüztük.

Az ellenség légitámadásokat intézett Nápoly városa és környéke, továbbá Szicilia, Szardinia több helysége ellen. A légvédelmi ütegek hat bombavetőgépet lelőttek, 2 Nápolynál, 2 Messinánál, 2 pedig Cagliarinál pusztult el.

A német vadászrepülők Szicilia fölött lelőttek 2 Spitfire-gépet, Szardinia felett ellenséges alakulatok az 51. olasz légiezred vitéz vadászrepülőivel folytatott ismételt összetüzésekben 12 kétmotorost vesztettek. Aláírás: *Ambrosio* tábornok. (MTI)

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti arcvonal helyzetéről

Berlin, aug. 3. Nemzetközi Tájékoztató Iroda a keleti arcvonal helyzetéről a következőket jelenti:

A német csapatok a miusi arcvonalon alig négy nap alatt a tulnyomó bolsevista erőkkel szemben vívott küzdelemben nagy sikert arattak, amelynek jelentősége részben egy kedvező fekvésű védelmi állás visszavételében, másrészt pedig egy bolsevista hadsereg teljes megsemmisítésében rejlik. Jóllehet még nincsenek végleges jelentések a foglyok és zsákmányok számáról, illetve nagyságáról, annyi mégis megállapítható, hogy immár jóval több fogoly került német kézre, mint a hétfőn már jelentett 15 ezer fő. A zsákmány különösen nehézfegyverekben, páncélosokban és gépkocsikban nagy. Számszerű adatok eddig még nem közölhetők, annyi azonban már biztos, hogy *a támadó szovjet hadsereg teljes felszerelése német kézre került.* A szovjet csapatok vérveszteségei ennek megfelelően súlyosak voltak. Bjelgorodnál a német csapatok helyi vállakozással elreteszeltek egy régebbi szovjet betörési helyet. Az oreli kanyarulatnál a bolsevisták elsősorban a déli szárnyon nagy gyalogos és páncélos erőkkel támadtak Brjanszk irányában áttörést akarván kierőszakolni; *súlyos és* változatos harcokra került a *sor* s a bolsevistáknak sikerült is átmenetileg betörniök a német védelmi rendszerbe. Itt a *német hadtest parancsnokló tábornoka a harc tetőfokán felismerte a fenyegető veszélyt*, gyorsan tartalékokat vont össze és *lendületes ellentámadást indított.* A német csapatoknak sikerült is kivetni a bolsevistákat két uralkodó magaslati állásból és *ezzel a betörést hatásosan elreteszelték.*

A leningrádi bekerítő szakaszon német vadászok és gránátosok hat bolsevista lövészhadosztály *tömegtámadásait verték vissza. A lövészhadosztályokat öt páncélosezred és sok szaz löveg támogatta.* A támadások azonban súlyos harcokban és sokszor ellentámadásokkal váltakozva eredménytelenül végződtek.

Az Ilmen tótól délre és a középső arcvonal északi szárnyának néhány szakaszán már régóta bolsevista felvonulási mozdulatokat és készenlétbe helyezési mozdulatokat figyeltek meg. Ebből arra következtetnek, hogy a bolsevisták nyári offenzívájuk kudarca után most ezen a szakaszon szándékoznak átmenni támadásba. (MTI)

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a sziciliai harcokról

Berlin, augusztus 3. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a sziciliai helyzetről a következőket jelenti:

Három nap óta nagy kanadai és amerikai kötelékek a sziciliai arcvonal középső szakaszán a német s olasz csapatok védelmi arcvonalának áttörésével kísérleteznek. A támadások azonban eredménytelenek maradtak.

Hétfőn órák hosszat tartó tüzérségi előkészítés után az amerikaiak és kanadaiak tömegei a légierők jelentős támogatásával újabb áttörési kísérletet kezdeményeztek, Nievsia és Regelbotux területén az eddigi gyujtópontokon. A német és olasz csapatok félre nem magyarázható sikert arattak. Rendkivül elkeseredett harcokban, szívós védelemben és merész ellentámadásokkal meghiusitották az ellenség erőszakolt kísérletét, amelyekkel az északkelet felé vezető utakon fekvő sündisznóállások elfoglalására törekedtek. Különösen a kanadaiak szenvedtek súlyos veszteségeket. Nicosia területén az ellenség sok hullámban vezette támadásait, az egyik támadás a másik után akadt el.

Az egyik völgybe a támadók betörtek, egy német harccsoport azonban villámgyors szárnytámadással azonnal elreteszelte a támadásokat s a betörés szinhelyét megtisztította. A délután folyamán az ellenfél Regelbofuxnál a várostól délkeletre fekvő állásokat támadta. Előzően a német biztosító erők északnyugati záróvonalával szemben kisérletezett, itt azonban semmiféle eredményt nem tudot kicsikarni, de a déli szárny ellen irányuló támadás is meghiusult a helyi védelmi rendszer ellenállásán és a támadó alakulatok a nehéz fegyverek összpontosított elhárító tüzében rendkivül nagy veszteségeket szenvedtek.

A többi arcvonalról nem jelentenek nagyobb harci cselekményeket. Az északi part szakaszain gyengébb amerikai erők délről vezetett támadással megpróbálták a parti utakat védő német állásokat bekeriteni. A biztositó erők azonban éberek voltak a támadóknak véres fejjel kellett meghátrálniok és rendezetten visszavonulás során elaknásított terepeken súlyos veszteségeket szenvedtek.

A Catániai arcvonalon a német erők eredményes roham és zavaró támadásokat hajtottak végre a nemrégen déli irányba visszavont vonalak ellen, ahol a 8. brit hadsereg már napok óta vesztegel. A védőknek a magaslati állásokban elhelyezett ütegei tervszerű rajta ütéseket hajtottak végre a brit erődök ellen és jelentős hatással lőtték a brit hadmozdulatokat. (MTI).

Az olasz átalakulás

Tilos a fascista köszöntés a hadseregben

Milánó, augusztus 3. A fasiszta miliciának a hadseregbe való beolvasztása után a hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely megszünteti a fasiszta köszöntést valamint a fasiszta jelvényeknek és fasiszta szokásoknak a hadseregben való alkalmazását.

Helyreállt a rend Milánóban

Róma,, augusztus 3. Mint a Messaggero Milánóból jelenti, a város visszanyerte megszokott nyugalmát. A milánóiak tökéletesen megértették, hogy a jelen pillanatban a fegyelem a legfontosabb s mindnyájan megkezdették újra munkájukat. A lapok rámutatnak ennek a fegyelemnek a szükségszerüségére, amit a haza nehéz órája megkövetel.

Ma éjjel ujra megkezdődött a városban a nemzetközi telefonforgalom és Milánóban az összes engedéllyel ellátott gépkocsik ismét közlekedhetnek. Milánó élére új prefektust neveztek ki Giovanni d' Antoni tábornok személyében. (MTI).

Megkezdődött a politikai foglyok szabadonbocsátása

Róma, augusztus 3. A „Popolo di Roma" beszámolt a politikai foglyok szabadonbocsájtásával kapcsolatos eljárásokról. Azok, akiket letartóztattak, a rendőrség intézkedése következtében nyerik vissza szabadságukat, kik vizsgálati fogságban vannak, az illető bíróságnál kérhetik a szabadonbocsátást, akiket annakidején felállított különleges állam védelmi törvényszék elé állítottak azoknak a katonai törvényszékeknél kell szabadonbocsájtásukat kérniök, akiket pedig már elitéltek, azok ügyében az igazságügyminiszterium fog eljárni, — hogy az uralkodói kegyelmet valamennyi politikai fogoly megkapja.

Milánóban tilos szeszesitalt kiszolgálni

Milano összes kávéházaiban és bárjaiban megtiltották a szeszesital kiszolgáltatását. Ugyancsak tilos bármit is ülve elfogyasztani Bort és más szeszesitalt a lakosságnak csak odahaza lehet fogyasztani.

D Antoni tábornok, az új milanoi prefektus, átvette hivatalát. Ő az egyetlen katona a Badoglio marsall által kinevezett új prefektusok között.

Nyugalom és rend az iparvidéken

Róma, aug. 3. Mértékadó helyről kedden közlik az északolaszországi iparvidékekkel kapcsolatban, hogy mindenütt teljes nyugalom és rend uralkodik. A munkásság a nagy ipari központokban az utóbbi napokban mindenütt szabályszerűen megjelent munkahelyén, *sehol sem került sor újabb összetűzésre vagy tüntetésre.* (MTI.)

Tilos az ellenséges rádiók hallgatása

Róma, aug. 3. (MTI) A Stampa és több más olasz lap figyelmezteti a lakosságot, hogy az ellenséges rádió hallgatására vonatkozó tilalmak érvényben vannak, tehat mindenki tartózkodjék az ilyen rádiók hallgatásától.

Milánó, aug. 3. Fossati Torinó érseke pásztorlevélben szólította fel egyházmegyéje híveit, hogy bizalommal *legyenek az új kormányfő és annak munkatársai iránt, mivel nagyjelentőségü és súlyos következményekkel járó problémák forognak kockán, a haza ellen követ el vétséget, aki Badoglio munkáját bármi módon mégcsak kritizálással is zavarja.* Végül az érsek fegyelemre és imára szólította fel a polgárokat. (MTI)

Az olasz iskolák új szelleme

Severi olasz miniszter alárendeltjeihez a következő táviratot intézte:

Amikor átveszem a közoktatásügyi minisztérium vezetését, üdvözletemet küldöm az összes alárendelt hatóságoknak és azt kívánom, hogy az olasz iskolák és közoktatásügyi intézmények kezdjék meg újra valóban nevelő hivatásukat a visszaállított szabadság és felelősség szellemében.

Róma, aug. 3. (MTI) Mint a »Giornale d'Italia« jelenti, Severi közoktatásügyi miniszter hétfőn reggel látogatást tett De Ruggiero professzornál, akivel hosszú és szivélyes megbeszélést folytatott az egyetemi oktatást érintő sürgős kérdésekről.

Feloszlatták az egyetemi miliciát

Róma, augusztus 3. (Stefani) Quirino Armellini tábornok hadtestparancsnok, a nemzetbiztonsági önkéntes milicia főparancsnoka, elrendelte az egyetemi milicia feloszlatását. A már megkezdett vagy hamarosan megkezdendő tartalékos tiszti tanfolyamokat az olasz hadsereg illetékes hatóságainak ellenőrzése mellett befejezik.

Dr. Federsoni Luigi, az olasz akadémia elnöke benyujtotta lemondását. A lemondást elfogadták. (MTI)

Olasz vélemény a Roosevelt-féle pontokról

Róma, aug. 3. (MTI) Több keddi olasz lap közli azokat az Olaszországnak szánt békefeltételeket, amelyeket washingtoni távirat alapján a Daily Express c. angol lap tett közzé és amelyeket Roosevelt elnök állitólag a hétfői sajtóértekezleten hozott nyilvánosságra.

Mértékadó olasz politikai körökben az ismert békefeltételekkel kapcsolatosan megjegyzik, hogy azok nem tekinthetők hivatalos és hiteles forrásból eredőknek, mert azok egy ujságnak nagyon is bonyolult úton szerzett értesülései. E feltételekről ennek folytán hivatalos állásfoglalása nem is lehet.

Mértékadó olasz politikai körökben rámutatnak arra, hogy *Olaszország és Németország szövetségben áll egymással és a német csapatok az olaszokkal együtt példás hősiességgel védik Szicilia földjét.*

Ami különben a békefeltételeket illeti, azok semmiben sem különböznek a feltétel nélküli fegyverletételtől, mert súlyosabb feltételeket, mint amilyeneket a *Daily Express hozott nyilvánosságra, nehezen lehetne megszövegezni.*

A Tribuna a békefeltételekkel kapcsolatosan *rámutat arra, hogy azok egyrésze azt a célt szolgálja, hogy Olaszországot a Németország elleni háború eszközévé tegyék. Mig az 5. pont »angol-amerikai-szovjet bizottság elismerése Olaszország felett a hadműveletek befejezéséig« határozatlan időre megfosztaná Olaszországot attól a jogtól, hogy maga kormányozza magát.*

Eden brit külügyminiszter beszéde

Ealing, augusztus 3. Eden külügyminiszter Ealingben beszédet mondott, melyben az olaszországi eseményekre utalva kijelentette, hogy a tengely háromlábú székének egyik lába erősen meggyengült. Az esemény a legnagyobb figyelmet érdemli.

Eden ezután élesen támadta Mussolinit és hangoztatta, hogy a szövetségesek ostrommal és bombákkal vetnek véget minden elnyomó rendszernek.

Beszéde további során a külügyminiszter annak a reményének adott kifejezést, hogy a brit nemzet egysége háború után is érintetlen marad. A háborút követő időszak — mondotta Eden — **mindennél súlyosabb feladatokat fog ránk róni.** E feladatok elvégzésére, bátorságra, türelemre megértésre és egységre lesz szükség, talán még nagyobb szükség, mint a háborúban.

A brit népre óriási felelősség fog hárulni. A háborúban szerzett tapasztalatoknak nem szabad kárbaveszniök. Igérjük kis- és nagy szövetségeseinknek, hogy bizalommal s jóakarattal leszünk irántuk. Nem kivánunk tőlük semmi mást, mint azt, hogy dolgozzanak annak érdekében, hogy megszabadítsák a világot a bajtól amely korunk két nemzedékét sújtotta és hogy tegyék lehetővé a türelmesség és a felebaráti szeretet újáéledését. (Bud. Tud).

Ujabb jelentések a romániai kőolajvidék elleni amerikai légitámadásról

Egy lelőtt repülőerőd a fegyintézet tetejére zuhant — Az áldozatok száma 116 halott, 147 sebesült

Bukarest, aug. 3. (Orient Radio) Hétfőn a következő hivatalos közleményt adták ki: Aug. hó 1-én 13 és 16 óra között mintegy *125 repülőerőd mintájú amerikai repülőgépből álló kötelék támadást intézett a román kőolajvidék ellen.* A román és német légvédelem ellenállása következtében a kötelékeknek csak egy része érkezett el a célpontok fölé. Az anyagi kár számbavétele folyik, az eredményről később adnak ki hivatalos jelentést. *Az áldozatok száma 116 halott, 147 sebesült. Közülök 63 halott és 60 sebesült a ploesti fegyintézet rabja volt. A fegyintézet tetejére ugyanis rázuhant egy égő amerikai gép. Az eddigi megállapitások szerint 36 gépet lőttek le.* Az elfogott amerikai repülők száma 66.

Mihály román király és Heléna anyakirályné *hétfőn látogatást tett Ploestiben*, hogy a helyszinen győződjenek meg az ellenséges légitámadás pusztitásairól. Felkeresték a kórházakat, ahol a támadás sebesültjeit gondozzák. Mindegyik sebesülthöz volt egy barátságos szavuk, utána megtekintették a légvédelmi egységeket és behatóan érdeklődtek a támadás alkalmával kifejtett elhárító tevékenységek részletéről is.

Antonescu tábornagy miniszterelnök és a kormány több más tagja kíséretében vasárnap *közvetlenül a légitámadás után látogatást tett a kőolajvidéken.* Megtekintette azokat a helyeket, amelyeket találat ért, majd meglátogatta a kórházakat. A lakosság melegen tüntetett az államvezető mellett. Hétfőn a tábornagy újabb látogatást tett Ploestiben. (MTI)

Nyolc amerikai gép török területen kényszerleszállást végzett

Ankara, aug. 3. (NTI) Hivatalos körök jelentése szerint a román olajforrások ellen intézett támadásról visszatérő északamerikai gépek közül nyolc bombavető hajtott végre kényszerleszállást török területen. Három gép Csorluban szállt le, négy Izmir közelében és a nyolcadik gép, amely a leszállásnál megrongálódott és személyzete megsérült, Izmir közelében, Fetiyenél szállt le. (MTI)

Figyelmeztetés a romániai lakossághoz

Bukarest, aug. 3. Hétfőn újabb hivatalos közlemény jelent meg a román légvédelmi parancsnokság részéről, amely felhívja a közönség figyelmét arra, hogy *a légoltalmi rendelkezéseket a legszigorubban tartsák be.* A hivatalos közlemény hivatkozik arra, hogy *Campinában négy asszony megsebesült, akik a légvédelmi riadó lefolyása előtt jöttek elő az óvóhelyekről.* Arról is megemlékezik a hivatalos közlemény, hogy *Ploestiben négy ember megsebesült, mert körülállott egy időzitett bombát.* (MTI)

Szabadonengedték Domvillet, a németbarát angol tengernagyot

London, augusztus 3. Mint a Daily Express közli Domville tengernagyot három évi fogság után szabadonbocsátották. A tengernagy a The Link nevü németbarát egyesület elnöke volt. Az egyesületet a háború kitörésekor, 1939 szeptemberében feloszlatták a tengernagyot pedig feleségével és fiával letartóztatták. Feleségét már 1941 szeptemberében szabadonbocsátották, míg fia most is fogságban marad.

200 amerikai hajót kap Anglia

Amszterdam, augusztus 3. NTI. Az angol hirszolgálati iroda szerint Churchill az alsóházban közölte, hogy az Egyesült Államok 10 hónapon belül 200 kereskedelmi hajót szállit Angliának s ezek a hajók a háború tartama alatt angol zászló alatt közlekednek. Churchill ezután felolvasta Roosevelt levelét, amelyből kiderül, hogy az Egyesüt Államok ezeket a kereskedelmi hajókat azért szállitja Angliának, mert ott már nem gyártanak kereskedelmi hajókat A hajókról szerződést kötöttek, hogy megakadályozzák a hajóépitési lehetőségek elpazarlását, amelyet Sem Anglia, sem az Egyesült Államok nem engedhet meg magának. (MTI).

Nápoly bombázása után élve került a hullaházba egy híres énekes

Kiabálással adott életjelt magá ról, mire kórházba szállitották

Róma, aug 3. (MTI) Mint a Resto del Carlino jelenti, a nápolyi egyik bombatámadás alkalmával súlyosan megsérült *Carlo Galeffi, az ismert nápolyi baritonista is. Súlyos szilánksérülésével egy közeli épületbe vánszorgott. Az épületet rövidesen bomba találta el és a romok maguk alá temették Galeffit.* Amidőn kiásták a romok alól ha *lottnak hitték és a hullaházba szállitották.* Galeffi feléledt s kiáltozni kezdett, hogy él. Ezután kórházba vitték s már túl van a veszélyen.

Egyes vasárukat csak vásárlási jegy ellenében lehet kiszolgáltatn.

A hivatalos lap szerdai száma közli az iparügyi miniszter rendeletét egyes vas- és acélcikkek forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában. A rendelet szerint hengerelt, vagy huzott rúd, idom- és abroncsvasat, 3 mm-nél vastagabb vaslemezt, bútorrugót, drótot, sodronyszeget, keret- és rácsvasat, lópatkóvasat a kereskedő és a cikket előállító vállalat csak a vasáruvásárlási jegy ellenében, vagy a m. kir. ipari anyaghivatal külön engedélyével szolgáltathat ki. A rendelet augusztus 15-én lép hatályba.

Tűz pusztított a Nagycserén, 15 holdnyi területen lángolt az erdő

A debreceni tűzoltókat telefonon értesítették a Nagycseréről kedden délután, hogy **a cserei erdőben ismeretlen okból tűz ütött ki. Az izzó napsütésben a száraz avaron villámgyorsan terjedtek a lángok, belekaptak a cserjés erdőbe és rövid negyedóra alatt 15 holdnyi területen lángban állt az erdő,** messze bevilágítva a környéket s pokoli hőséget árasztva. A madarak és az erdő más apró állatai riadtan menekültek a tűz elől.

A tűzoltók 29 tagú őrséggel vitéz **Csaba László** felügyelő, ügyeletes tiszt vezetésével rövid idő alatt a helyszinre érkeztek és **megkezdték az oltási munkát, mely elsősorban arra irányult, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák. Ez teljes sikerrel is járt. Elárkolással, hatalmas, megfeszített munka eredményeként sikerült elhárítani a lángoknak az érintetlen erdőrészre való átharapódzását.** Többórás oltás után a kigyulladt erdőrészen kihunytak az utolsó lángok is, fekete pernyésen, kormosan meredezett az erdőrész, mintha gyászfátyolba vonták volna.

A kár összegét a mai napon tartandó tűzvizsgálat fogja megállapitani. A tűz okának kiderítése is ennek a vizsgálatnak feladata, **bár a jelek szerint vagy az erdőszéli avaron eldobott cigarettavég parazsa, vagy a vonatból kipattanó szikra okozhatta a tüzet.** Az első feltevések erre mutatnak.

Az egyetem senkitől sem vonhatja meg a doktori címet

Zomcsányi Móric egyetemi tanár, felsőházi tag, felvetette azt a kérdést, megilleti-e az egyetemet a doktori cimmegvonás joga, Hivatkozott arra, hogy a Pázmány egyetem tanácsa 1919—22. években több egyén doktori cimét megvonta. **Tusa Jenő** törvényszéki tanácselnök cikket irt, — melyben kifejti, hogy **az egyetem hatalma, fegyelmi szabályzata a hallgatóra csak addig terjed míg doktorrá avatták, ezzel az aktus saj megszűnik. Az egyetemet tehát a doktori cimmegvonás joga nem illeti meg.** A doktor fogalom nem egyszerű cim nem kegyből kitüntetésből osztogatott ajándék, hanem a doktori cimet, mint a legmagasabb tudományos fokozatot az egyetemen a hallgató szerzi meg, megfelelő képzettséggel. A középiskola sem vonhatja vissza az éretté nyilvánitást. — Nincs is szüksége a cim megvonásra, mert lehet valaki hálátlan az Alma Mater iránt, de az egyetem becsületén és jóhírnevén semmiféle foltot nem ejthet. **Az egyetem arról nem tehet, hogy a doktornak csak tehetségét, készültségét ismerhette meg és bizonyithatta jellemét** azonban nem és nem is lehet felelős azért, ha a doktor később jellemtelenné válik Az a körülmény, hogy az egyetem nem tudja a foglalkozásától eltiltani azt, akit a doktori fokozattól megfosztott, legkétségtelenebb bizonyitéka, hogy az egyetemnek erre a megvonásra nincs joga.

Hirdetmény

Értesitem a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város központi választmánya által az 1938. évi XIX. tc. 43. § 3. bekezdése értelmében elkészitett azon jegyzéket, amely azoknak az egyéneknek a neveit tartalmazza, akiknek választójogosultságát a központi választmány felszólalás, vagy egyéb úton tudomására jutott adatok alapján megállapitotta — a hivatkozott törvény vonatkozó rendelkezései folytán — folyó évi augusztus hó 5-től augusztus hó 20-ig közszemlére teszem ki.

A jelzett időpontban a jegyzéket a városházán fszt. 18. szobában naponként (vasárntp és ünnepnap is) reggel 8 órától déli 12 óráig az általam kijelölt tisztviselő jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

A jegyzék egy példánya ugyancsak augusztus hó 5-től 20-ig a kir. járásbiróságnál is a hivatalos órák alatt megtekinthető s a megállapitott díjszabás előzetes lefizetése ellenében arról teljes vagy részleges másolat kérhető.

A központi választmánynak a választójogosultság kérdésében hozott határozata az érdekeltek részére kellő időben kikézbesittetett. Az érdekeltek a határozat kikézbesitését követő naptól számitott 15 nap alatt, a felszólalásra jogosultak pedig az előbb emlitett jegyzék közszemlére tételének ideje alatt panasszal fordulhatnak a közigazgatási birósághoz.

A panaszt a központi választmány elnökénél (városháza I. em. 35. sz. szoba) irásban kell benyujtani. A panaszban uj okirati bizonyitékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapitható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik. **Polgármester.**

Bombatámadás egy francia lap szerkesztősége ellen

Madrid, aug. 3. Itteni lapjelentések szerint ismeretlen, Vichy által kommunistáknak minősitett elemek behatoltak a Le Moniteur cimü lap clermont-ferrandi nyomdájába és három bombával elpusztitották a nyomda gépi berendezésének legnagyobb részét. A tettesek azután felgyujtották a nyomdát és elmenekültek.

—oOoOo—

Október 1-ig nem szabad uj ruhát készitení Németországban

Berlin, aug. 3. Illetékes hatóságok július 29-én kiadott rendelkezése szerint a német birodalom területén augusztus 1-től október 1-ig tilos uj ruhákat készitení: A rendelkezés nemcsak a szabókra vonatkozik, hanem az úgynevezett házi varrónőknek is szól. Katonai egyenruhák, gyászruhák továbbra is készülhetnek és kivették a rendelkezés alól az áldott állapotban levő nők számára készült alsó és felső ruhákat is.

A tiltó rendelkezést azért adták ki, mert a rendkivül nagy mértékben összegyült ócska ruhák javitását akarják ezáltal elősegiteni.

—oOoOo—

Funk birodalmi miniszter a ruhrvidéki légitámadások hatásáról

Berlin, augusztus 3. A Nemzet közi Sajtó Tudósító jelenti: Dr Walter Funk biroadalmi gazdasági miniszter szemleutat tett a Ruhr-vidéken és útja befejezésekor Dortmundban beszédet mondott.

— Ha azt kérdik tőlem, milyen a hangulata Németország-e nagy műhelyének — mondotta a miniszter — **ezt feleltem: Nézzétek meg e vidék teljesitményeit a terrortámadások után, a termelési adatokat s akkor megismeritek a ruhrvidéki gazdasági élet és az ottani dolgozók hangulatát.** A német gazdasági élet, különösen pedig a ruhrvidéki ipar teljesitményei egyedül állók és egyre jobban fokozódnak.

Ez volt az első nyilatkozat felelős német miniszter részéről a terrortámadások hatására vonatkozóan.

Tekintve, hogy Európában, sőt világszerte jól ismerik Funk birodalmi miniszter nyugodt, tárgyilagos egyéniségét, nyilatkozata különös figyelmet kelt.

—oOoOo—

Nem fontos, de érdekes

Az első utazási irodák, melyekről tudomásunk van, 1440 körül alakult Velencében és a palesztiniai zarándoklatok megszervezésével foglalkoztak. Minden utazási szerződést Velence hivatalos jegyzőjének kellett hitelesitenie. Az utazás ára 30 aranydukat volt, melyet három részben, a szerződés megkötésekor, Palesztinában és a hazatérés után lehetet kifizetni Egy-egy utazás időtartama, melyek főképpen galyák bonyoolitottak le. 6—8 hetet tettek ki.

*

A patak csobogásának dallama egy szokatlanul tudományos témákhoz vonzódó tudós megállapitása szerint három hangból tevődik össze. Érdekes, hogy a világ majdnem valamennyi patakja a C-dur hangzat C, F és G hangjait énekli.

*

A világ legnagyobb bélyege, az 1866-ban kiadott 10 centes bélyeg nem kevesebb, mint 6 centiméteres széles és 10 centiméter hosszú. Az óriás bélyeg, amelynek nagysága megközeliti a levelezőlap nagyságnak felét, nyomtatványok bérmentesitésére szolgált, de esetlensége miatt természetesen hamaroosan kiment a forgalomból.

*

A megkövesedett maradványok tanúsága szerint a csonthéjjú gyümölcsök Európában, Keletázsiában és Észak-Amerikában már a kréta- és harmadkorban is elvoltak terjedve. Az egyetlen harmadkori eper-maradvány Magyarországról került elő.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

A CSOKONAI SZINHÁZ „NYÁRI IDÉNYE“, mely egyrészt fővárosi vendégek debreceni fellépéséből, másrészt a prózai együttes lerándulásából állt, véget ért. Augusztus 15-én Egerben is befejezi a szezont a debreceni társulat és kéthetes pihenőre térnek a színészek. B. Unger István direktor és U. Kováts Terus Debrecenben töltik a kéthetes szünetet. Unger direktor már ekkor megkezdi az új idény előkészületeit, díszletek festését, műsor összeállítását. Az Unger-házaspáron kívül Deésy Jenő, Nagy Csilla, Márky Géza, Szabó Samu, Moóry Lucy, Jurik Ica, Ujvárossy Kató töltik Debrecenben szabadságukat.

MÁRKY GÉZA, a színház rokonszenves prózai művésze egyébként boldog vőlegény. Menyasszonya közismert debreceni úrilány: Jakab Szilvia, aki zenedei hangversenyeken szép, iskolázott hangjával, korcsolyaversenyeken pedig, mint korcsolyabajnoknő, nagyon tehetséges sport-lady vonta magára a figyelmet. Az esküvő még az ősz folyamán meg lesz.

A BÉRLETEZÉS az új idényre augusztus 11-én kezdődik. A rendes esti helyárak 80 százalékkal lesznek magasabbak az ideinél. Tekintettel az általános drágulásra, a színészek gázsijának, az anyagáraknak 100 százalékos emelkedésére, ez a helyáremelés egészen minimális. A bérletező Hortobágyi Artur és Ragályi Elemér először a mult évi bérlőket keresik fel, azután következik a bérlők névsorának szélesebb rétegben való kiterjesztése a társadalom minden osztályából. Folyamatos és igazán művészi színházi munka ugyanis csak nagy bérlet mellett képzelhető el, mert akkor minden darab többször kerülhet színre és így a darabokra több ideje van előkészülni a társulatnak. A bérlők a napi árból 20—25 százalék kedvezményt élveznek. Az idén is lesz A, B, C és úgynevezett Heti-bérlet. Értesülésünk szerint a debreceni közönség nagy érdeklődéssel kíséri a bérletezést és az idén jóval több bérlő lesz, mint a mult színházi évben.

UNGER DIREKTOR teljesen átdolgozta forgószínpadra a ‚Mosolyországa“ című Lehár-operettet, mellyel szeptember 4-én nyit a színház. A közönség még jól emlékszik a Víg özvegy előadására Unger István átdolgozásában, a Mosolyországa hasonló frappáns megoldásokkal, rengeteg ötlettel lett átformálva. Ezen az előadáson mutatkozik be Barabás Sári, Dalmady Géza, Turcsy Gitta, Szabó Samu, Csengery Aladár és a balett, mely az új szezon nagy meglepetése lesz.

Lángost akart sütni az urának és felgyujtotta a tanyát

Tűzvészokozás miatt eljárás indult *Bagi* Kálmánné ellen, aki *Nagy* István Nagyszepes 53. sz. tanyájában lakik. Az asszony férje kocsis a tanyában és a gazda egy másik tanyába akarta küldeni munkára. A kocsis felesége lángost akart sütni az útra az urának és mivel igen nagyon sietett, a tüzes hamut a tanya mellé a boglyák közelébe öntötte ki. Sem földdel nem fedte le a parazsat, sem vizet nem öntött rá. Így történt, hogy a tűz elharapódzott és elégett 200 mázsa lucerna és leégett a 26 méteres marhaistálló és két szekér. A kár biztosítás révén megtérül.

Hungária filmszínház

Az izgalmas magyar kémfilm!

Ismeretlen ellenfél

Főszereplők: Simor, Földényi, Somogyi, Ajtai, Mihályffy, Greguss, Latabár.
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Nyári Egyetem

Nemzetiségi előadássorozat

A Nyári Egyetem keretében rendezett nemzetiségi előadássorozat bevezető előadását dr **Flachbarth Ernő** egyetemi tanár az előadássorozat kiváló vezetője tartotta meg. Hangoztatta, hogy a mostani előadások két vezető gondolat körül csoportosulnak. A nagy magyar államférfiak nemzetiségi politikájáról szóló előadások azt a tanulságot nyujtják a magyarságnak, hogy legnagyobb vezetői az elmult **században a nemzetiségi kérdést az ország egyik legnagyobb problémájának tekintették és ennek megoldása és kezelése tekintetében** adott tanácsaik és útmutatásaik ma is megszívlelésre méltóak. — Legnagyobbjaink nemzetiségi politikájának ismeretéből pedig a nemzetiségek azt a tanulságot vonhatták le, hogyha a nemzetiségi békét a multban nem sikerült teljesen megteremteni úgy abban legnagyobb része annak volt, hogy a nemzetiségi mozgalmak vezetői nem tudtak arra a fenkölt eszmei magaslatra emelkedni, mint a magyar nemzet vezérei és nem a megértést, hanem a harcot keresték. A második vezető gondolat a **hungarizmus, azaz a hazafiasság és magyarbarátság gondolata a nemzetiségek körében.** Hangoztatja, hogy sok példa mutatja: miként lehet valaki hűséges fia az ezeréves Magyarországnak, mind nyájunk hazájának anélkül, hogy nemzetiségét s származását meg kellene tagadnia. Ezt annál erősebben kell hangsúlyozni, **mivel a cseh, román és szerb uralom gondosan elhallgatni igyekezett az elcsatolt nemzetiségek előtt népük igaz történetét és azt a számtalan kötelékét, amely a multban a magyarsággal összefűzte őket.**

Dr **Bozóky Ferenc** egyetemi tanár Széchenyi István nemzetiségi politikájáról beszélt. Történelmi visszapillantása eredményeként megállapította, hogy a **magyarság mindig békésen élt együtt nemzetiségeivel. Az összhangot a nemzetiségi eszme túlzói igyekeznek megbontani,** de még a liberális rendelkezésekben sincs nyoma a népiségek üldözésének. Széchenyi megdöbbenéssel figyeli az egyre fokozódó ellentéteket és szenvedélyes igazságszeretettel igyekszik az ősi magyar nemzetszemlélet alapjához visszavezetni az idegen behatások alatt tévelygőket. Ha ellenségeink nemzetiségeink elnyomásával vádolnak, nyugodtan rámutathatunk a legnagyobb magyar nemzetiségi politikájára, — melynek alapelve, hogy nemzetiségeink népiségüket szabadon élhessék.

Mai előadások

Ma szerdán a **magyarságtudományi** előadássorozat keretében 10—12-ig **dr. Joó Tibor** egyetemi magántanár: **Történeti magyarság — politikai magyarság** címen s németnyelvű előadást **dr. Pukánszky Béla** egyetemi tanár, olasznyelvűt **dr. Ternay Kálmán** tart. Ugyancsak szerdán d. u. —7-ig filmmel kapcsolatos németnyelvű előadást tart **dr. Milleker Rezső** egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója **Magyarországról és népéről. A** francia **továbbképzőtanfolyam** keretében **Gachot Francois** a budapesti Szépművészeti Iskola tanára, **Moortgat Pierre** gödöllői tanár és **dr. Bánczi Géza** egyetemi ny. r. tanár tartanak. **A nemzetiségi előadássorozat** keretében **Asztalos Miklós dr.** a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumba berendelt könyvtárnok, író: **Wesselényi Miklós és Kossuth Lajos** címen, **Bíró Sándor dr.** pedig **Románok** címen tart előadást.

Keddi előadások

A Nyári Egyetem keddi előadásai közül nagyjelentőségűek voltak a magyarságtudományi előadások. **Dr. Dékány István: „Állandó magyar magatartás“** címen azokról a vezérelvekről beszélt, melyek végig vonulnak ezeréves történelmünkön s melyek lehetővé tették, hogy kulturkincseink nagy sokaságával gazdagítsuk Európát. **Dr. Viski Károly** budapesti egyetemi tanár „Új szempontok a néprajzi kutatásban“ című igen érdekes előadásában azokat a szempontokat vázolta, melyek az új néprajzi kutatásunkat egészen a magyar önismeret szolgálatában állíthatja. Dr. Viski Károly különben együtt dolgozott az elhunyt Györffy Istvánnal.

Tegnap kezdte meg **dr. Milleker Rezső** egyetemi professzor a Nyári Egyetem igazgatója „Magyarságkutató Szeminárium“ című megbeszéléseit, melyben a nagyszámú érdeklődőkkel a magyarságkutatás alapkérdéseit, problémáit és gyakorlati szempontjait beszélik meg.

Igen nagy tetszést aratott **dr. Nyíreő István** egyetemi könyvtárigazgató délután megtartott két előadása, melyeknek címe: „A magyarság és a könyv“ és „Az olvasás művészete“ volt. A könyv nagy szerepéről beszélt, mint a nevelés egyik legfontosabb és leghathatósabb eszközéről. Hangoztatta, hogy igazán jó könyvek olvasása nélkül a fejlődés teljesen megakadna. Szólott a magyarság és a könyv szoros eggyéforrásáról, mely évszázadok óta megszakítás nélkül fennáll. Az olvasás művészetéről beszélve megjegyezte, hogy csak az igazi értéket jelentő könyvek olvasása termelheti ki a magasszinvonalú műveltséggel rendelkező értelmiséget. Az olvasás tudományát azonban el kell sajáttani, amelyre nevelni kell a felnőtteket és az ifjúságot egyaránt.

Dr. Bárczi Géza egyetemi tanár a francia szakos tanárok számára rendezett továbbképző-tanfolyamon tartott értékes francianyelvű előadást a magyar-francia kapcsolatokról. **Moortgat** és **Deshusses** professzorok a francia civilizációról és kiváló francia írók művéről beszéltek. **Dr. Kiss Árpád** gyakorlógimnáziumi tanár érdekes előadást tartott a nevelői egyéniségekről.

Podhradszky György müegyetemi szakelőadó a szlovákokról, azok hungarizmus gondolatáról szólott igen mély és komoly problémákat tárgyalva.

Az erdélyi szórvány gyermekek „őrizetbe vették“ a cukrász szakosztály küldöttségét és a táborba kísérték őket

„Édes“ hír remegtette meg az erdélyi szórvány magyar gyermekek szívét. Azt olvasták a „Debreczen“-ben, hogy a cukrász szakosztály tagjai — közel negyvenen vannak — uzsonnát hoznak ki nekik.

Már reggel egy órával előbb ébredtek a fiuk és leányok. **Kevés evett közülük cukrász sütemény**t, így fantáziájuk még élénkebben és szabadabban működött. Délután öt órára hirdették a cukrászmesterek a gyülekezést a víztoronynál. Ez volt a legnagyobb baj. Az „ellenség“ túlságosan közel van ehhez a terephez, söt fokozta a veszély nagyságát, hogy ez az ellenség számbelileg több mint kétannyi főből áll és — lévén a MANSz gyermeknyaraltatási akció gyámoltjai, mind debreceni gyerekek, akik nagyon is jól tudják mi az a cukrász sütemény uzsonna.

Itt valamit tenni kell...

Nem nyugodtak addig, míg rá nem vették **Sas** Margit tanítónőt és Blattner Lászlót, a tanítójukat, hogy hadd menjenek ők ki a víztoronyhoz. Biztosítékot adtak: erdélyi becsületszavukat, hogy bár megszállják a víztorony környékét, de semmi baj nem lesz ebből a hadműveletből. Ez csak „védő őrizet“ lesz a cukrászok és „édes szállítmányuk“ számára és érdekében.

A vezetők belátták, hogy a veszély közvetlenül fenyeget, engedtek a villogó szemek terrorjának és már három órakor kivonultak a víztorony környékére. A városból odavezető utakra őrszemeket állítottak, kis góbékat pedig az ellenséges terület felöli terepre.

Amennyire a benső izgalom megengedte, feltünés mentesen, csöndben viselkedtek, nehogy a figyelmet magukra vonják.

Órák teltek órák után. A vendégek egy része már közben a nyaralótelepen volt s türelmetlenül várták a hadijelentéseket. Semmi hír. Rosszabb a bizonyos rossznál.

Végre jött a kenyeres fiú, lerakta nagy hátikosarát. Az otthon maradt apróságok — mert egy raj otthon is várt — rávették a fiut, hogy kerékpárján száguldjon a csatatérre és hozzon megbízható hírt. Jutalmul vajaskenyeret kapott.

Izgalmas percek teltek el, végre lihegve visszajött a kém és jelentette:

— A szórványosoknak sikerült elfogniok a cukrászokat, mielőtt „ellenséges“ kezekbe kerültek volna Jönnek...

Valóban percek alatt feltünt a diadalmenet. Kísérték **Hartl** János szakosztályi elnököt, **Bódogh** Gyula, **Szalkay** Árpád és **Pircsy** Zoltánné cukrászokat és mézes készítőt. Csak éppen a hadikincstár nem volt még itt. De nem sok idő mulva megérkezett az is egy cukrászinas személyében, aki hatalmas hátikosárral hozta a finom süteményeket.

Képzeletet felülmuló fegyelmezettség alatt élnek a szórványgyerekek. Még volt lelkierejük, hogy elmenjenek 10 percnyi időre és letussolják magukat. Az izgalmak és hőség egyaránt indokolttá tették.

Amint visszatértek, példátlan csendben — és idegfeszültségben — ültek az asztalokhoz. Várták a nagy pillanatot.

A gyönyörü Székely Himnusz elhangzása után **Márkész** Magda — egy csöppnyi kisleány — mondott takaros üdvözlő beszédet. Elég hosszú volt és alig kétszer kellett sugnia a folytatást Sas Margit tanítónéninek.

Vitéz **Gereőffy** Géza — a Hargitaváralja község képviselőtestületének egyik kiváló tagja — válaszolt.

— Szegény szórvány gyermekek közé jöttünk erre a kis ünnepélyre, melyet részben a kedves debreceni cukrászok „édesítettek“ meg a gyermekek számára. Kedves megbízatásnak teszek eleget, amikor az áldozatkész, hazafias, magyaros gondolkozásukért, ezért a szép példaadásért köszönetünket fejezem ki. E gyermekek szükebb hazáját kifosztották volt, új világba kerültek, jó, ha megismerik az igazi magyar felfogást és vendégszeretetet. Nevükben is, a Hargitaváralja község nevében is újból köszönöm ezt a cselekedetet, melyet a cukrászok véghez vittek.

Vitéz Gereőffy melegen kezet szorított Hartl Jánossal s a cukrászküldöttség tagjaival.

A nagy tapssal fogadott szép beszéd után **Békési** Irma köszöntő verset mondott, majd Batyinás Mária, — aki mikor idejött csak románul tudott — már szépen érthető magyarsággal imádkozott. Az idegenes kiejtés hangos bizonyságtevés volt amellett, hogy mennyire sürgősen kell ez a szórvány munka.

Karének, magyar nóták következtek, melyeket **Sas Margit** tanítónő — aki begyakorolta a nótákat a gyermekekkel — vezényelte a nép- és katonadalokat.

Hartl János is szólt néhány kedves, meleg szót a gyermekekhez, kérte őket, ne felejtsék el a debreceni cukrász bácsikat és néniket, akik egész lelkük szeretetével hozták el az elraboltmagyar gyermekek számára ezt a csekély ajándékot.

Békési Irma még egy verset mondott el, majd az ünnepély a Himnusz eléneklésével befejeződött. Azután mindenki megkapta a maga három darab süteményét. Nem annyira az evés módjáról, mint inkább az arcok kifejezéséről külön tanulmányt lehetne írni, ezt látni kellett.

A cukrászok célt értek: a szórvány gyermekek sose fogják ezt az uzsonát elfelejteni.

Minisztertanács

Budapest, augusztus 3. A kormány tagjai hétfőn délután hat órakor **Kállay Miklós** miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott s a késő esti órákban ért véget. A minisztertanácson vitéz **Thuránszky László** miniszterelnökségi államtitkár is résztvett, akit **Kállay Miklós** miniszterelnök meleg szavakkal üdvözölt.

Thuránszky államtitkár bucsúja a sajtóosztálytól

Budapest, augusztus 3. A miniszterelnökség sajtóosztályának tisztviselőkara testületileg tisztelgett vitéz Thuránszky Lászlónál abból az alkalomból, hogy miniszterelnökségi államtitkárrá történt kinevezése következtében távozik a sajtóosztály éléről. A tisztviselőkar nevében dr **Dulin Elek** miniszteri tanácsos, a sajtóosztály h. vezetője köszöntötte Thuránszky Lászlót. A sajtóosztály tisztviselőkara igen meleg ünneplésében részesítette vitéz dr Thuránszkyt, aki válaszában többek között ezeket mondotta:

— Azzal az érzéssel távozom körötökből, hogy ez alatt a négy esztendő alatt, míg együtt dolgoztunk, sokszor nehéz időkben nem egyszer súlyos viszonyok között rendes munkát végeztünk. Az a kérésem hozzátok, hogy a jövőben is maradjatok hűek ennek az osztálynak multjához. Felelősségteljes munkát végeztetek eddig is, de lehet, hogy feladataitok még nehezebbek lesznek a jövőben is. **Ne feledjétek el, hogy a magyart messze keletről hozta bölcs nyugalma, megfontoltsága, mérséklete és józan ,télőképessége vezette a századok viharain keresztül és ez fogja vezetni továbbra is. Higyjetek fanatikusan a magyar nép boldokulásában, tartsátok szem előtt, hogy önmagunkhoz mi magunk állunk a legközelebb. A magyar a legigazibb, legfőbb, legbensőbb barátja mindig a magyar.**

Antal miniszter a diósgyori munkások között

Hétfőn a debreceni Nyári Egyetem megnyitásáról Diósgyőrbe érkezett dr **Antal István** nemzetvédelmi propagandaminiszter.

A miniszter megtekintette a diósgyőri üzemeket, majd **meghallgatta a diósgyőri gyári munkásság számára szervezett nemzetvédelmi akadémia előadásait.**

A munkásság között helyet foglaló miniszter az előadások után felszólalt és hosszabb beszédben rámutatott az országnak mindazokra a belső és külső kérdéseire, amelyekben egységes tájékozottság, vélekedés és akarat szükséges a nemzet minden társadalmi rétegében. A miniszter szavai **Arany János** munkás köszönte meg. Előadás után a miniszter a nemzetvédelmi akadémia előadóival és hallgatóival egytálételes vacsorán vett részt.

Meteor Mozgó műsora

Szerdán fél 5, fél 7, fél 9 órakor utoljára
HANS ALBERS legkalandosabb filmje, Jókai Mór híres regényalakja:

Trenk a pandur

Holnap: ASSZONYSZIV! Zarah Leander.

Vígszínház mozgó

Ma is a legnagyobb sikerű modern német filmremek:

Az ötven éves férfi

Heinrich George, Ilse Werner, Paul Wegener a főszerepekben.
Előadások: ½5, ½7 és ½9.

Apolló filmszínház

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

A magyar társadalmi élet reprezentatív filmje:

Dr Kovács István

Páger Antal és Tóth Julia a főszerepben.

Ujabb óvóhelyek létesítését rendelte el a honvédelmi miniszter

A honvédelmi miniszter 166.000 sz. alatt rendeletet adott ki a hivatalos lapban a légvédelmi óvóhelyek létesítésére vonatkozó rendelet végrehajtásáról. A rendelet hatálya kiterjed a főváros, valamint a külön rendeletben kijelölt városok és községek területére.

A rendelet szerint mindazokban az épületekben, amelyekben eddig a húszon aluli átlagos személyi létszám vagy más ok miatt óvóhelyet nem létesítettek, az átlagos személyi létszám nagyságától függetlenül több szomszédos épület összevonásával közös óvóhelyet (házcsoport óvóhelyet) kell létesíteni, illetőleg a már meglévő óvóhelyet megfelelően ki kell bővíteni.

A házcsoport részére szolgáló óvóhelyet úgy kell elkésziteni, hogy alkalmas legyen a házcsoportba beosztott és a III. légoltalmi csoportba tartozó építmények (lakóház, házcsoport, egyéb épület) átlagos személyi létszámának befogadására. Ha a megállapított átlagos személyi létszám a házcsoportba beosztott építmények valamelyikében az ottlakó személyek számánál tiz fővel kevesebb, az óvóhely befogadóképességének megállapítására irányadó átlagos személyi létszámot városokban a polgármester, a községekben a főszolgabíró állapítja meg.

A házcsoport óvóhely létesítésére és fenntartására elsősorban azt a személyt kell kötelezni, akinek épületében olyan pince van, amly műszaki szempontból leginkább megfelel.

Ezzel egyidejűleg közli a hivatalos lap a honvédelmi miniszter 166.500. sz. rendeletét, amelynek értelmében *azokban az egyedülálló épületekben, amelyekben óvóhely műszaki okokból létesíthető nem volt* és az épület fekvése következtében házcsoportóvóhely létesítésére sem kötelezhetők, *árok, illetőleg udvari óvóhelyet kell létesiteni.*

Töredelmes beismerő vallomást tett a merénylő kabai legény

„Mindent elmondok, csak ne ítéljenek halálra" — mondotta

Hírt adtunk arról, hogy Kabán Elek József 19 éves MÁV órabéres munkás az utcán lelőtte a 14 éves Elek Piroskát, majd önként jelentkezett a csendőrségen. A legényt behozták a debreceni törvényszék fogházába, a leányt pedig a klinikára szállították ápolásra. **A golyó a füle mellett hatolt be és súlyos roncsolásokat okozott.** Az állapota igen súlyos.

Elek József a kihallgatása során **töredelmes beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy feleségül akarta venni Elek Piroskát, akinek már második éve udvarol.** A leány tavaly még szívesen fogadta az udvarlását, de az idén már elhidegült nagyon és még azt is megtiltotta, hogy esténként a varrodából haza kísérje. A leány magatartása nagyon bántotta, de azért az udvarlást nem hagyta abba, mert **rendszeresen adott szerenádot a leány ablaka alatt.** Legutóbb is megjelent egy mulatozás után a cigányokkal a leány ablaka alatt, **de a szerenádot nem fogadták szívesen, sőt a leány apja elzavarta őket a ház elől.** Nagyon bántotta ez a viselkedés, mert szerette a leányt és nem tudta mire vélni, hogy egyszerre nem akarják többé fogadni. Elhatározta, hogy megöli a leányt és azután öngyilkos lesz. Nem volt kedve semmihez, italozni kezdett. **A kocsmában szombaton vásárolt egy forgópisztolyt,** de a kocsmáros, mivel részegen mutogatta a fegyvert, elvette és elzárta, nehogy bajt csináljon vele.

Másnap délelőtt elment a leányhoz és megkérdezte, hogy hajlandó-e a felesége lenni. A leány elutasította. Hazament a lakására, ahol az édesanyja átadta neki a táskát, melybe élelmiszert tett, mivel úgy volt, hogy Debrecenbe jön az állomásra dolgozni. Útközben bement a kocsmároshoz, visszakérte a pisztolyt s betette a táskába, de **előbb három golyóra töltötte.** A táskával kezében elindult újra a leányhoz, hogy beszéljen vele utoljára. **Elhatározta, hogyha most is elutasítja, akkor agyonlövi.** A leányt kihívatta:

— **Gyere ki Piroskám, mutatok valamit, neked hoztam a táskában** — mondotta.

A leány gyanútlanul kiment az utcára, ahol ismét rátámadt és **követelte, hogy legyen a felesége és fogadja szívesen a látogatásait.** A leány ingerülten elutasította és kinevette. A kinevetés felbőszítette, **kinyitotta a táskát és kikapva a pisztolyt, közvetlen közelről főbelőtte a leányt.** A merénylet után elrohant és önként jelentkezett a csendőröknél.

Dr **Csiky Mészáros Tibor** ügyész előtt nagyon megtörten viselkedett a merénylő legény és **különösen akkor rémült meg, amikor megtudta, hogy rögtönbíráskodás elé kerül,** mivel lőfegyvert használt a merénylet elkövetésekor.

— **Mindent elmondok, csak ne ítéljenek halálra** — siránkozta a legény —, nem tudtam, hogy rögtösbíráskodás elé kerülök. Úgy tudtam, hogy csak az elsötétítés ideje alatt elkövetett bűncselekményekért jár a kötél.

A fiatal bűnös ügye valószínűleg csütörtökön kerül a debreceni törvényszéken a rögtönbíráskodás elé. A törvény szerint — tekintettel fiatal korára — nem ítélhetik halálra.

Figyelem!
Fajborok 1942., 1941., 1940. évi
22 különböző fajbor
50 litertől olcsón megrendelhető, levélhívásra házhoz megyek.
HŐGYE IMRE, Kandia-u. 21.

Megállapították a szárított tészta új árát

A közellátásügyi miniszter a 45.200. számú rendeletével megállapította a szárított tészta új árát. A mult hónapban felemelték a liszt árát és a munkabéreket, mire a gyárak kérték, hogy a száraztészták árát is újból szabályozzák. Ez most megtörtént és augusztus 2-ától számított érvénynyel a következő árak léptek életbe:

Kéttojásos tarhonya 3 pengő, tízdekás csomagban 3.40 P kilója, negyedkilós 3.24 P, félkilós 3.20 P, kilós vagy kimérve 3 P.

Kéttojásos csőtészta vagy cérnatészta szabadon kimérve 3.16 P, egykilós csomagban 3.32 P, félkilós 3.40 P, negyedkilós 3.52 P, tízdekás csomagban 3.80 pengő.

Levestészták, nagy kocka, lebbencs, stb. ömlesztve 3.06 pengő, kilós és félkilós csomagban 3.30 P, negyedkilós 3.36 P, tízdekás csomagban 3.60 P.

Ezek az árak a legmagasabb fogyasztói árak.

Egyhónapi fogház a drága ing miatt

A debreceni ügyészségen megindult a bűnvádi eljárás **Szücs Jánosné** vásári árus ellen, aki a **14 pengős inget, melybe bele volt nyomva az ára is, mégis 36 pengőért akarta eladni a püspökladányi vásáron a földmíveseknek.** A bíróság most vonta kérdőre a vásári árust és a bizonyítékok alapján egy hónapi fogházra ítélte. — Ugyancsak a 14 pengős inget akarta 35 pengőért eladni a karcagi vásáron Károlyi Mórné 70 éves vásári árus. **Tekintettel öreg korára, a bíróság csak 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.**

A hercegprímás táviratot Rómába, Maglione államtitkár válasza

A Rómát ért bombatámadás hírének vételekor, július 24-én Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás a következő táviratot intézte Maglione bíboros-államtitkárhoz a Vatikánvárosba:

»*Az Örök Város bombázása alkalmából, kérem, tolmácsolja őszinte együttérzésünket a Szentséges Atyának. A magyar katolikusok buzgón imádkoznak a gyászoló családokért és az elesettekért.*«

Maglione államtitkár Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímáshoz ezt a választáviratot küldte:

»*A súlyos támadás alkalmával a magyar katolikusok részéről kifejezett együttérzést a Szentatya hálával fogadta és azt különleges jóindulattal és apostoli áldással viszonozza.*«

A közönség szava

A kora reggeli órákban ne radiozzanak nyitott ablak mellett

Tekintetes Szerkesztőség! *A rádió, mint ismeretes, augusztus 2-től reggel 6 órakor kezdi műsorát.* Ezzel kapcsolatban szomorúan tapasztalom, hogy egyes rádiótulajdonosok tekintet nélkül arra hogy szomszédjukban beteg, vagy foglalkozása folytán később ágybakerülő, pihennivágyó ember van, már kora reggeltől nyitott ablaknál szólaltatják meg néha hatalmas hangú rádiójukat. Én elhiszem, hogy aki nappal is pihenhet, vagy este korán térhet nyugalomra, annak szórakozást nyujt ez, de mégis *intézkedést kell kérnünk arra, hogy a kora reggeli órákban, valamint este 10 óra után, ezt csak zárt ablaknál és lehalkított hangszóró mellett hallgathassák.*

Nagyon sokan vagyunk dolgozó emberek, akiknek a rendelkezésünkre álló pihenési idő alvásra szükséges, hogy bírjuk végezni a mai időkben mindenkire többszörösen nehezedő munkateljesítményt. Tisztelettel kérem a fentiekre nézve illetékesek intézkedését. *B. J.-né.*

Kapjanak a H.v. alkalmazottak bezárható szekrényt, ahol táskáikat tarthatják

A közelmultban történt rablótámadással kapcsolatban, melyben a szenvedő fél egy fiatal kalauzno volt, akitől táskáját 600 pengő értékű jeggyel ellopta egy ismeretlen suhanc, — ir egyik előfizetőnk. Meleg hangon méltatja a HÉV alkalmazottak fáradtságos, nehéz, idegölő munkáját és felveti, hogy mivel az alkalmazottak sokszor éjszakai órákban járnak szolgálati elfoglaltságuk folytán haza, különösen a nő-alkalmazottak állandóan ki vannak téve hasonló támadásoknak.

A közérdekű levél írója felveti, hogy bocsásson a HÉV igazgatósága az alkalmazottak rendelkezésére egy bezárható szekrényt, úgy, amint az a rendőrségen is rendelkezésére áll a rendőrlegénységnek és amiben szolgálat után az alkalmazottak biztonságban elhelyezhessék jegyeiket, táskájukat. Addig, míg a táskát lakásukra kénytelenek magukkal vinni, hasonló támadások napirenden megtörténhetnek.

Kéri még a levélírója a HÉV igazgatóságát, hogy az alkalmazottak részére jelöljön ki egy pihenő szobát, hogy tartalék, vagy szabad idejükben itt pihenhessenek a távollakók. Végül a levélíró, akinek hozzátartozója HÉV alkalmazott, nehéz munkájukhoz, felelősségteljes, sok türelmet kívánó posztjukhoz mért fizetésemelést kér a HÉV. alkalmazottak részére.

— **Romániában** közrendellenes ténykedésért kétszeres büntetésben részesülnek azok, akik nem a román fajhoz tartoznak. Minden elítélt köteles meghatározott napi ellátási díjat fizetni.

A fazék

Irta: HARSÁNYI ZSOLT

(Mottó: Ostoba védi a »célkitűzés«-t. Most jöjjön a párbaj.)

Politikai pártárnyalatok vitája zeng a levegőben. Ebben hálistennek nem kell résztvenni. Egyetlen egyszer történt meg, hogy egy választókerület belém akarta helyezni bizalmát, holott semmiféle politikai párt tagja nem vagyok. Rémülten menekültem a megtiszteltetés elől. Vagy inkább a szégyen elől hiszen ha vállalok ilyesmit, ország-világ előtt nyomban kiderül, hogy a politika dolgairól fogalmam sincsen.

Arról azonban a tudatlannak is van fogalma, hogy a fórumon folyó vitában kinek érvei sántikálnak feltűnően. Végig hallgattam egy tüzessé vált vitát a nemzetiségi kérdésről. Az is jó magyar volt, aki a fehéret vitatta, az is, aki a feketét. Engem is megkérdeztek a belemelegedett felek, de én bizony a politika elől megint elszaladtam. És mivel érvem nem mindenre van, de adomám bármire, szívesen szólok a vitába nem érdemlegesen és nyilvánosan.

Komondoros községben Paszulyné asszony beállit a bíróhoz és felháborodva panaszolja hogy Trillua Mintye oláh cigány feleségének kölcsönadta a fazekat, a cigányasszony pedig eltörte a fazekat és tudni sem akar semmiféle elégtételről. A bíró megcsóválja a fejét és nyomban elküldi a kisbirót a cigányasszonyért. Az be is állit harcra készen, paprikásan.

— Hát halljuk, — mondja a bíró, — van-e válaszod a panaszra?

— Van hát. Három is. Bármelyik elég, hogy ez az asszony befogja a száját.

— Mondjad.

— Hát először is Paszulyné hazudik. Ő nekem soha semmiféle fazekat kölcsön nem adott.

— Ugy. Hiszen ez maga eldönti a kérdést, ha igy van. Mit mondhatsz még?

— Másodszor: Paszulyné hazudik, mert mikor a fazekat ideadta, az már törött fazék volt. Ő törte el, nem én.

— No itt már gyengül a dolog. A harmadik mondanivalód micsoda?

— Az, hogy Paszulyné hazudik, ha azt mondja, hogy eltört a fazék. A fazéknak nincs semmi baja.

Egy községi jegyző árdrágításért a vádlottak padjára került

A debreceni törvényszék uzsorabírósága tárgyalta Kéri János kabai községi jegyző bűnügyét, akit azért állitottak a bíróság elé, mert a tengeri mázsáját 60—70—80 pengőjével adta. Dr. Pogány Béla bíró előtt a tanuk bizonyították a vádat és igy a bíróság megállapította a jegyző bűnösségét az árdrágtás vétségében és ezért *1200 pengő pénzbüntetésre ítélte.*

Kimondták az ítéletben, hogy az elítélt felettes hatóságával is közölni kell az ítéletet a megindítandó fegyelmi eljárás céljából.

A Hargitaváralja jelképes székely község gyűlése

Augusztus 29-ére nagyszabású országos szórvány-napot terveznek Debrecenben. — Meghivják a belügyminiszter hitvesét

Hargitaváralja jelképes székelyközség képviselőtestülete az erdélyi szórványgyermekek nyaralótelepén ülést tartott **Németh Bertalan** elnöklésével. A testület mindenekelőtt hálás szeretettel emlékezett meg dr **Fazakas Sándor** egyetemi m. tanárról, a község főbirájáról, aki olyan gondos munkával, sok szeretettel és oda adással, körültekintéssel végezte szórvány nyaraltatás előkészítő munkáját. Az ő gondos gazdálkodásának köszönhetik, hogy 1300 pengő megtakarítást értek el a nyaraltatási akció során, de persze ezt a pénzt az utolsó fillérig a szórványgyermekekre költik. A képviselőtestület egyik tagjának, **Bíró Árpádnak** segítségével, aki **Blattner Bélával** együtt engedélyt kért a Egyesült Női Tábor vezetőségétől, vitéz **Keresztes Fischer Ferencné** belügyminiszternétől arra, hogy 48 **kisleánynak felsőruha anyagot, 26 fiúnak pedig kész ingeket és leventesapkát vásárolhassanak a megtakarított pénzből.**

A képviselőtestület tisztelettel-jes elismerését és a Hargitaváralja székely községgel szemben tanúsított előzékenységért köszönetét fejezte ki az Egyesült Női Tábor vezetősége iránt.

Kimondotta az elöljáróság, — hogy augusztus 29-én nagyszabású évzáróünnepélyt és ezzel kapcsolatban országos jelentőségü szórványnapot rendez Debrecenben. Erre meghivják vitéz **Keresztes Fischer Ferencnét**, a belügyminiszter hitvesét, az Egyesült Női Tábor elnökét, **Kádár Levente** belügyi államtitkárt, az ONCSA vezetőjét, az összes szórvány vidékekről a főispánokat, alispánokat és a szórvány ügyekkel foglalkozó vezetőket, a debreceni testületeket és egyesületeket, akik eddig is szeretettel-jesen gondoltak a szórványok gyermekeire, de azokat is, akiknek figyelmét erre a fontos nemzetmentő munkára felhivni akarják. Vendégül szeretnék látni erre a napra az itt nyaraló gyermekek szülőit is.

A terv kiviteléről való előzetes megbeszélés végett Blattner Bélát felküldték Budapestre a Női Tábor vezetőségéhez. Minden valószínűség szerint ezt a nagyszabású szórvány-megmozdulás a rádió is közvetíti.

A képviselőtestület azt is egyhangúlag elhatározta, hogy ha csak módját találják, **minden évben 30—40 nagyobb fiút Debrecenbe hoznak, itt jó kereskedőké, iparosokká képezik ki és aztán visszaküldik őket saját falujukba, hogy otthon folytassák a magyarosítás nehéz munkáját, mint annak a falunak leendő vezetői.**

Hargitaváralja székely község meleg hangú köszönetet szavazott azoknak, akik eddig ajándékaikkal segítették a szórvány gyermekeket: **ifj. Kovács Sándor 38 cipőhöz felsőrészt adott. Bálint József** ugyanehhez fatalpakat, **Heller János** asztalos játékokat, a **Hajlított Bútorgyár** hat hintaszéket, a **Debreceni Vas és Fémbútorgyár** 2 kerékpárt és hat bádogjáték garniturát. — **Francia Kiss Lászlóné** közbejárására a DEAC egy futball labát, a **Debreceni Gyümölcstermelők Egyesülete** 75 kiló gyümölcsöt, **Páll Sándor** vendéglősmester tésztát, almát, **Nagy Jenőné** barackot, a sütőszakosztály **Galamb Ferencné és ifj. Schneider János** vezetésével sok-sok süteményt, a vendéglősök és most a cukrászok egy-egy uzsonát adtak a gyermekeknek.

A cirkuszosok ellopták a község kutyáit, macskáit, hogy medvéiket eltartsák

Gödöllőn nagy sikerrel szerepelt huzamosabb időn át egy vándorcirkusz, melynek volt két medvéje, egy rókája és majma is. A cirkusz szépen jövedelmezett *Lukács* Rezső újvidéki cirkuszigazgatónak és családjának, de a község lakói érzékeny veszteséget szenvedtek a cirkusz szereplése idején, mert *egymásután tüntek el a kutyák, macskák a házaktól, de még a kacsák, libák, tyúkok is.* Gyanuba vették a cirkusz személyzetét és megállapították, hogy *a kutyákat, macskákat a medvéknek hordták eleségül, a baromfiakat pedig a saját konyhájuk javitására használták fel.* A cirkuszigazgatót és személyzetét letartóztatták és mivel az állampolgársága sem volt rendben, **internálni fogják.**

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 31-én reggel 8 órától, augusztus 7-én reggel 8 óráig: „Nap" Piac u 1. telefon: 27-73 „Arany Egyszarvu" Kossuth u. 8. sz. telefon: 24-96. — „I. Rákóczy". Miklós u. 55. telefon: 23-43. — „Sztankay" Szent A. u. 64. telefon: 25-58.

Dr Kokas Eszter Németországban

Berlin, aug. 3. Axmann birodalmi ifjúsági vezető Sztojay Döme magyar követ jelenlétében fogadta dr. *Kokas* Esztert, a magyar leventelányok, a birodalmi ifjúsági vezetőség meghívására a Hitler ifjúság nevelő intézményeinek meglátogatása céljából Németországban tartózkodó vezetőjét. A magyar leventelányok vezetője a birodalmi fővárosban tett látogatás után felkeresi a Hitler ifjúság leányainak különféle háborús foglalkoztató telepeit. (MTI)

— **A belügyminiszter jóváhagyta az új budapesti BSzKRT tarifát,** csupán a 20 filléres szakaszjegy érvényességi határa tekintetében tart szükségesnek néhány módosítást.

— **Ahol a polgármester és a tisztviselők aratnak.** A Kragujevác szerbiai község tulajdonát tevő földeken megindult az aratás és munkáshiány miatt az aratási munkálatokat a város lakói, köztisztviselői maguk bonyolítják le. Az egyik nap például — írja a lap — a városi elöljáróság alkalmazottai arattak a város polgármesterével élükön, a másik nap a város adó- és pénzügyi hivatalának tisztviselői, a harmadik nap pedig a járásbíróság és az államügyészség alkalmazottai arattak.

— **A kistemplomi egyházrész nőszövetségének látogató csoportja** ma, szerdán, augusztus 4-én délután öt órakor a Révész-tér 2. sz. alatti gyülekezeti teremben megbeszélő összejövetelt tart, melyre a tagok megjelenését okvetlenül kéri az elnökség. Ugyanezen összejövetelre szeretettel meghívjuk a kézimunkacsoport tagjait is, szíveskedjenek ők is okvetlenül elfáradni.

— **A Csapó-utcai egyházrész vegyes bibliaköre** ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **Eljárás indult tojásdrágítás miatt** Jóga Györgyné józsai asszony ellen, aki a tojást darabonként 50, filléres áron adta. A csendőrség előtt azzal védekezett, hogy ő párját akarta adni 50 fillérjével és véletlenül fogadta csak el két tojásért az egy pengőt.

— **Nem hozatta rendbe a padlás előterét többszöri hatósági felszólításra sem** Tóth István Homok utca 5. szám alatti háztulajdonos. Légoltalmi kihágásért vonta felelősségre a debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság és dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró négynapi elzárásra ítélte.

— **Ötvennégy ítélet légoltalmi kihágás miatt.** A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság, légoltalmi kihágás miatt Szabó József Magoss György-tér 21. szám alatti lakost 30 pengő, Kállai András Rothermere-utcai lakost 30 P, Ecker Dezsőné Erzsébet-utca 5. szám alatti lakost 30 P, Boskó Boldizsárné Cegléd-utca 1. szám alatti lakost 30 pengő pénzbüntetésre, Wagner László Széll-utcai, Illés Istvánné Kishegyesi-úti szükséglakás lakost 1—1 napi elzárásra ítélte. Ezenkívül dr Papp Menyhért rendőrtanácsos 48 légoltalmi kihágási ügyben hozott kisebb ítéletet.

Magyar honvéd versesüzenete „valahol Oroszországból"

Nagy Miklós szakaszvezető az F. 323 E. Ü tábori postaszámról keresett fel bennünket levelével. A levélben verset is küld, rímes sorokba foglalt üzenetet messze orosz földről, hitvesének és családjának Debrecen Wolaffka utca 3 szám alá.

A megható sorokat az alábbiakban közöljük:

Május hónap óta tárcsázok egy számot
telefonhuzalom érte az egész világot
Egy arc lebeg folytont szemem előtt nékem
s faradtan törlöm le könnytől ázott képem.
Mindig csak kereslek: reggel, délben, este
Igy telnek a napok és hónapok egyre.
Hallod szivhangon, hogy innen ki beszél
panaszkodik: hazulról ritkán jön levél.

Halló! Apukám! Zeng most felém egy lágy hang
s szivembe csendül, mint májusesti harang
Apukám! Mondd, mi fáj? Ird meg azt énnekem,
Sebedre teszem én akár az életem

Teveled örökre összeköt egy fonál
és szívem szüntelen Néked telefonál...
Jóságod, mint aranysugár úgy elárasztt...
Küldjél soraimra, minél előbb választ...

NAGY MIKLÓS.

Anyakönyvi hírek

Születések: K. Szabó Sándor gazd. cseléd N.-hegyes 2 fiú Sándor. Orosz János vonatvezető Szent Anna u. 57. leány Anna. B. Nagy József asztalos s. Arany János u. 5. leány Éva. Tóth Sándor vonatkísérő Lázár u. 19. leány Erzsébet. Kovács Sándor birtokos Ermihályfalva, leány Zsófia. Németi Ferenc bérlő Szikigyakor 2. leány Ilona. Tóth Gábor mav. s. tiszt Kincseshegy u. 12. leány Ildikó. Csákó István npsz. B.-újváros, leány Erzsébet. Laczkó Vilmos villamoskalauz, Eötvös u. 49. fiú Vilmos. Sándor István tűzoltó H.-szoboszló, leány Anna. Marinka György npsz. Vértes, fiú Imre. Juhász Lajos gazd. alkalmazott Szepes 17. leány Zsuzsánna. Nagy Antal npsz. Csillag u. 52. leány Irén. Király Sándor npsz. Nagycsere 140. leány Katalin. Kerecsen János kereskedő Rákóczi u. 31. fiú János. Kerékgyártó László őrmester Jókai u. 3. fiú László. Bihari Béla máv. lakatos máv. Kolónia, fiú István. Lőrinczi János doh. kertész Nagyszepes 10. fiú János. Ormósi Viktor máv. tiszt Bercsényi u. 40. fiú Viktor. Váczi Imre npsz. H.-szoboszló, fiú Imre. Nagy Sándor közs. irodatiszt Nyiradony, leány Judit. D. Szabó József npsz. Móricz u. 30. fiú Imre. Vas Imre szkvtő Vendég utca 71. fiú Károly. Bukoveczki Zoltán kőműves s. Szt. Anna u. 62. fiú Barna. Pénzes Ferenc máv. fékező Magoss György tér 16. sz. leány Etelka. Deák Imre városi kézbesítő Fülöp u. 22. leány Margit. Szikora Imre máv. felvigyázó Tiszafüred, fiú Lajos.

Eljegyzések: Kékedi László asztalos s.—Imre Juliánna Bégány u. 7. Dr. Joó Géza László Endre posta s. titkár—Tóth Erzsébet Faragó u. 12.

Házasságok: Gabriélisz László műszaki tanácsos Forgács u. 5. —Pápay Ernesztina Péterfia u. 48. Botos Imre máv. s. tiszt N.-csere 103.—Tájerling Mária Nagykároly. Gréll Gábor kertész Bellegelő 259.—Vékony Erzsébet Szegényházsor 34. Polgár Dániel Hangya üzletvezető H.-hadház—Tóth Erzsébet Nap u. 9. Schneider Zoltán gépkocsivezető —Holba Erzsébet Monostorpályi út 11. Fegyverneki József postaaltiszt—Hódi Juliánna Egyletkert u. 58. Szücs István fm.—Németi Ilona Bellegelő 215. Gál Jenő fm.—Szakál Erzsébet H.-szovát.

Halálozások: Mészáros Ilona ref. 4 hónapos Tegez u. 65. Erdei Józsefné ref. 59 éves Kishegyesi út 40. Laner Béla rk. 66 éves, Kishegyesi út 40. Nagy Eszter ref. 18 éves, Dobó u. 5. Zsom Lajosné ref. 33 éves, Nádudvar. Gödér József rk. 3 hónapos. Pesti u. 4. Molnár Istvánné ref. 72 éves, Czegléd u. 3. Győri Istvánné gör. kat. 67 éves, Cserepes u. 14. Özv. Jeszkó Mihályné ref. 76 éves, Honvédtemet. u. 25. Özv. Molnár Imréné r. kat. 72 éves, Nagymacs 71—73. Dombovári Katalin ref. 12 hónapos, H.-szovát. Bihari Károlyné rk. 31 éves, Gyergyószentmiklós. Csáki Margit ref 8 hónapos, Lorántffi u. 7. Abuczki Márton rk. 57 éves, Hadházi telep. Vizesi Lajos refü 64 éves, Jánosi u. 16. Siket Károly Kishegyesi út 40. Kató Ferenc Kishegyesi út 40. Kocsis Bálint ref. 55 éves, H.-böszörmény. Major Lajos ref. 48 éves, Jerikó u. 10. Szabó János ref. 7 hónapos Ermihályfalva. Koszorus József ref. 5 hónapos, Nagyrábé. Janó János ref. 8 hónapos Nyiradony. Horváth Mária ref. 3 éves, H.-böszörmény. Takács János ref. 3 éves, H.-böszörmény. Bodnár Eszter ref. 6 hónapos, Teleki u. 98. Oláh Gizella ref. 5 hónapos, Pesti u. 4. Özv. Szabó Mihályné ref. 81 éves, Kishegyesi út 40. Pálfy Lajosné ref. 72 éves, Csillag u. 18.

— **A fegyverneki határban az üzemben levő cséplőgépek munkáját ellenőrzi a csendőrség.** A csendőrjárőr megállapította, hogy Kiss Jenő, egy üzemben levő cséplőgép felelős gépkezelője igazoló bizonyítványt nem tartott magánál, bár cséplőgépje üzemben volt. Megállapították azt is, hogy Kiss Jenő 47 mázsa búzát a mázsakönyvbe nem vezetett be. Elmulasztotta Kiss Jenő bejegyezni az őrlési naplóba a napi cséplés eredményét is. Megindult ellene az eljárás.

— **A Hatvan-utcától Eötvös-utcáig** 16.50 pengőért szállított egy szekér meszet. Szodrai Ferenc kőműves, Pesti-utca 27. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egyik debreceni fuvaros ellen, aki a Hatvan-utca 71. számtól az Eötvös-utca 74. számig szállított részére egy szekér meszet és a fuvarért 16.50 pengőt kért. A fuvaros ellen árdrágító visszaéllés miatt megindult az eljárás.

— **Padlástolvaj** 250 pengő értékű ruhaneműt lopott Wekerdi István Wesselényi-utca 2. szám alatti lakos padlásáról.

— **Besurranó tolvaj** férficipőt és más ruhaneműt lopott Bálint Lajosné Nyíl-utca 43. szám alatti lakostól. Bálint néhány percre átment a szomszéd lakóhoz, nyitva hagyta a lakás ajtaját és ez alatt történt a lopás.

— **Feketén vágta a disznót és feketén árusította a húsát.** Dr Pogány Béla törvényszéki bíró vonta kérdőre helyszíni tárgyalás során Tóth László 37 éves püspökladányi földművest, mert feketén vágott le egy disznót és a húsát feketén árusította ismerőseinek. Tóth beismerő vallomást tett, azzal védekezett, hogy kérték a húst nagyon, azért adta. A bíróság 15 napi fogházra ítélte el jogerősen.

* **Veszprémy kartellen kívüli** benzinkútnál motalkó P. 1.02. Széchenyi-u. 3.

* **Esküvő.** Csikszentttamási Baróthy Hella és dr Szögyényi L. Gyula kir. törvényszéki bíró 4-én délelőtt ½12 órakor tartják esküvőjüket a Szent Anna-utcai templomban.

* **Augusztus elején új tanfolyam** kezdődik a Simai Magdolna és Sipkovits Béláné Slezák Mária gyorsíró és gépíróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

Üzenetek a frontról

Nagy Miklós szakaszvezető az F/323 EÜ. tábori postaszámról küldi üdvözletét debreceni ismerőseinek.

Bacskay József törzsőrmester a K/806 tábori postaszámról tolmácsolja az orosz harctéren levő debreceni híradók üzenetét, akik sok labdarugószerencsét kívánnak a DVSC csapatának, mint régi DVSC-szurkolók.

Farkas Béla őrvezető a K/803 tábori postaszámról tudatja, hogy nincs semmi baja, amit kíván kedves családjának is. Ne türelmetlenkedjenek, hogy eddig nem írt. Üdvözletét küldi a M. Nagy Mihály cég személyzetének. Feleségének csókját, a rokonainak, ismerőseinek üdvözletét küldi.

Gere Béla honvéd az F/598 tábori postaszámról üzen szüleinek és ismerőseinek: nincsen semmi baja, szüleit csókolja, ismerőseit, barátait üdvözli és nagyon sokat gondol rájuk „valahol Oroszországban".

Takács Péter honvéd az F/657 tábori postaszámról üzeni feleségének, kisfiának és hozzátartozóinak: egészséges, ne aggódjanak, sok szeretettel gondol rájuk a távolból és csókjait küldi.

Fride Ferenc őrvezető a K/682 tábori postaszmáról üzeni édesanyjának, testvéreinek, rokonainak és Füzesi Ferencnek, hogy jól van, semmi baja. Zolihoz csak 5-ike felé fog menni. Szerető csókjait küldi és sok levelet vár.

Szabó Gábor honvéd a Z/514 tábori postaszámról üdvözli szüleit, csókolja őket, nincsen semmi baja. A rokonságnak is üdvözletét küldi. Közli velük, hogy tábori postaszáma K/206-ról Z/514-re változott.

Svets Gyula őrvezető a K/108 tábori postaszámról édesanyjának kézcsókját, feleségének és kisleányának sok csókot küld. Üdvözli ismerőseit, jóbarátait, volt házigazdáit, Both Mártont és nejét. Jól érzi magát s hasonló jót kíván az itthoniaknak.

Kiss István szakaszvezető a Z/388 tábori postaszámról üzeni hozzátartozóinak, hogy jól van. A szeme meggyógyult és kifogástalanul lát. Mindenkit sok szeretettel csókol.

Svits Tivadar őrvezető a K/787 számú tábori postaszámról kéri a magyar leányokat, keressék fel soraikkal, mert senkije sincs és nagyon szeretne valakivel levelezni.

— **Két olasz óceánjáró,** fedélzetükön 3000 jórészt asszonyokból és gyermekekből álló, Abesszíniából és a Szomáliföldről hazaköltöző olasszal kikötöttek Las Palmasban. A két gőzös élelmiszerfelvétele után folytatja útját Gibraltáron át Trieszt felé.

— **A tengeri mázsáját 140 pengőért adta** Erdős Sándor püspökladányi gazdálkodó. Dr Pogány Béla törvényszéki bíró most vonta kérdőre. A gazdálkodó beismerő vallomást tett. A bíróság egyhónapi fogházra, 200 pengő pénzbüntetésre ítélte el a gazdálkodót és elkobozták a tengerikészletét is.

— **Nyomában a rendőrség egy kerékpártolvajbandának.** A debreceni rendőrség erélyes nyomozást indított az utóbbi időben elszaporodó kerékpárlopások elkövetőinek kézrekerítésére. A tettesek az elmúlt napokban ellopták Fehértói Jenő vaskereskedő, Meszena-utca 14. szám alatti lakos kerékpárját, mialatt a károsult a Baróthy György-utca 3. szám alatti vendéglőben egy üveg sört vásárolt. Mindössze néhány percig volt a vendéglőben Fehértói Jenő, de ez az idő elegendő volt egy feketeruhás, középtermetű, 23—24 éves kinézésű férfinak, hogy az utcán a fához támasztott kerékpárra felugorva elhajtson. A járókelők közül többen látták a tettest és a kapott személyleírás alapján a rendőrség nyomában van a tolvajnak és társainak.

260 százalékkal drágította meg az inget

A hajdúdorogi vásáron Ádám Jánosné vásári árus a férfiinget 260 százalékos drágítással adta el, de a vevő feljelentette. A női ruhát pedig száz százalékkal magasabb áron akarta adni.

Azzal védekezett, hogy csak azért mondotta a magas árakat, hogy az alkudozni szerető földműveseknek tudjon majd engedni az árból.

A bűnvádi eljárás megindult az asszony ellen a debreceni ügyészségen.

— **A svéd Ulven tengeralattjárót aknarobbanás süllyesztette el.** Hétfőn bevontatták a göteborgi kikötőbe az Ulven svéd tengeralattjárót, mely gyakorlatozás közben a parttól 29 kilométer távolságban elsüllyedt. A szakértő bizottság megállapította, hogy a hajó orrát akna robbantotta fel. A robbanás olyan erős volt, hogy a tengeralattjáró személyzetéből 33 ember azonnal meghalt, még mielőtt a tengeralatjárót elárasztotta volna a víz.

— **Virágcserép esett a fejére** Kövesdi János soproni pilótának, amint az Eötvös-utcán végigsétált. A cserép súlyos sérüléseket okozott. A rendőrség megindította az eljárást a virágcserép gondatlan tulajdonosa ellen.

— **A kenyér ünnepét most tartották meg az aratás befejeztével** Szeged-Domaszéken. Az ünnepélyen Tukats Sándor főispán intézett beszédet a gazdákhoz.

— **Meghalt százéves korában** az egyik thüringiai faluban Hefeld Ágoston gazda, aki jelen volt 1870-ben Szedánnál, amikor a porosz csapatok elfogták III. Napoleont és egy batáron a főhadiszállásra kísérték. Az öreg gazda sokszor elmesélte élete során a nagy eseményt.

— **A Ruhr-vidéken szalmaözvegy konyhákat rendeztek be** azoknak a munkásoknak a részére, akiknek családtagjait biztonságosabb vidékre szállították el. A visszamaradó férfiak ellátásáról, ha azok nem a gyári üzemekben kapnak ellátást, a nemzeti szocialista párt női tagozata gondoskodik. Szalmaözvegy-konyhát létesítettek, ahol meleg ételekről gondoskodnak és gondoskodnak a fehérneműek olcsó mosásáról, javításáról is.

— **A hosszú élet titka a nyugodt vérmérséklet** — állapították meg a német kutatók. A sok alkoholfogyasztás, erős dohányzás és az öreg korban végzett nehéz testi munka károsan befolyásolja a szervezet munkáját és megrövidíti az életet. Minél nyugodtabb vérmérsékletű valaki, annál inkább kilátása van a hosszú életre.

— **Székelykeresztúron ünnepelte meg az erdélyi magyarság Petőfi halálának évfordulóját.** A megszállás éveiben a fehéregyházi síkon tartották ezeket az ünnepségeket. Miután a fehéregyházi sík Dél-Erdélyben van, az idén a tőle néhány kilométerre levő Székelykeresztúron ülték meg az évfordulót hatalmas közönség jelenlétében.

— **Háromszáz pengő pénzbüntetésre ítélték** Bojtor Imréné püspökladányi asszonyt, aki májusban a tej literjét 40 fillérjével adta. Az ítélet jogerős.

— **A volt finn államelnök,** Svinhuvmfvud, aki 81 éves, résztvett a finn céllövő bajnokversenyen és 583 versenyző elől vitte el a pálmát. A hadipisztolyversenyben 30 lövésből 242 körrel lett első.

— **140.000 pengőért kelt el egy Princess Spiramod csikó az alagi csikóárverésen.** A sárga mént Horthy Jenő titkos tanácsos vásárolta meg. Összesen 96 csikó kelt el kétmillió 671.000 pengőért.

— **Dr Quante Péter, a német statisztikai hivatal igazgatója,** Szegedre érkezett Mezőhegyesről jövet. A német vendég tisztelgő látogatást tett Tukats főispánnál és Pálffy József polgármesternél.

Gyászrovat

Major Lajos volt timármester 48 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Halálát testvérein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Gebauer rendezi.

Özv. Horváth Gáborné Kovács Juliánna 78. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: Érmellék-utca 6. Bartha vállalata végzi.

Bodnár Esztike 6 hónapos gyermek temetése ma délután öt órakor lesz a hármas teremből református egyházi imával. Lakás: Teleki-utca 98. Csurka temetkezés

— **Dr Gidófalvy Pált nem engedik nyugdíjba.** Az MLSz volt elnöke, dr Gidófalvy Pál Hódmezővásárhelyen városi fogalmazó, tb. tanácsnok. Gidófalvy most nyugdíjazását kérte a várostól, de mivel csak kilencévi szolgálata van, nem nyugdíjazták. A belügyminiszterhez fellebbezett s az is elutasította. A vásárhelyi polgármester most felszólította Gidófalvyt, hogy állását azonnal foglalja el.

— **Kettős életmentésért kitüntették Sárközi Péter kőszegi leventét,** aki két fuldoklót kimentett a kőszegi téglagyári tóból. A hős leventét kormányzói kitüntetésre terjesztették fel.

— **Beszakadt az üvegtető virágöntözés közben s hat méter mélységbe zuhant** Schéda Etel 70 éves magánzónő, budapesti gróf Tisza István-utcai lakos. Halálos sérüléseket szenvedett.

— **Öngyilkosságot kísérelt meg Miklós Jánosné budapesti házmesterné,** mert fia ellopta a házbért és megszökött. Az idős asszony nem mert a házigazda elé kerülni, inkább levetette magát a második emeletről. Életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

— **Nászút a fogházba.** Koppenhágában nem mindennapi körülmények között adott össze egy párt az anyakönyvvezető. A vőlegény és menyasszony együttesen nagyobb összeget csaltak ki egy idős úrtól és a bíróság mindkettőjüket hathónapi fogházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után engedélyt kértek, hogy büntetésük megkezdése előtt egybekelhessenek. Az engedélyt megkapták és az anyakönyvi hivatalból egyenesen a fogházba vonultak be — nászútra.

— **Bárnők érkeztek Szabadkára Budapestről** azzal a szándékkal, ogy az ottani fogházban letartóztatásban levő ismerőseiket kiszabadítják. Az volt a tervük, hogy két fogházőrt megvesztegetnek és fogházőri egyenruhában szöktetik meg a foglyokat. A szöktetés nem sikerült, mert egy fogházőr véletlenül fültanuja volt két fogoly beszélgetésének és így megtudta, hogy mire készülnek. A vizsgálóbíró eddig négy embert tartóztatott le az ügyben.

— **Két eszéki törvényszéki bíró cséplési ellenőrzés közben partizántámadás áldozata lett.** Eszéken nagy részvét mellett temették el dr Rizsnár és dr Szloboda eszéki törvényszéki bírákat, akik július 30-ra virradó éjszakán szolgálatuk teljesítése közben partizántámadások következtében tragikusan elhunytak. A két törvényszéki bíró mint cséplőgépellenőr működött az Eszék melletti Bielo-Brdoban és itt estek áldozatul a partizánok vérengzésének.

Vh. 1424/943. Pk. 26.928/942.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debrecenben, Bellegelő 199. sz. a. 4984 P 34 f. becsértékű bútorokat, jégszekrényt, baromfit és egyéb ingóságokat, esetleg becsáron alul is, 1943 augusztus 4. napján délután 3 órakor.

Debrecen, 1943 július 12.

Király Béla sk.
kir. bír. vhajtó.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház: ISMERETLEN ELLENFÉL c. magyar kémfilmet újította fel. Bár ez a produkció a kisérlet jellegével bir, mégis legyőzi a kezdeti nehézségeket s különösen darab második felét érdeklődést keltően bonyolítja. A darab főbb szerepeit Timár, Földényi, Somogyi, Ajtajai, Mihályffy, Gregus és Latabár Árpád játszák, akik tehetségük sokoldalúságával szolgálják a film sikerét.

—ooOoo—

Tánciskolák

* **Vattay Margit** tánciskolája Debrecenben augusztus 4-én diákkal kezdődik. Kossuth-u. 11.

—ooOoo—

Csak egy mosolyt

— Hogy hívják a kisbabát nálatok, Marcsika?

— *Mokkának.* A papa mindig Mokkának nevezi.

— Mokkának?... Ugyan miért?

— Mert egész éjszaka *ébren tartja.*

*

Két barát, akik már hosszú évek óta nem látták egymást, véletlenül összetalálkozik. Felelevenítik hát a régi időket.

— Legjobban hiányzik — mondja az egyik — a mi kedves jó iskolatársunk a Halász Jancsi Istenem, ha élne szegény!

— Miért éppen őt kívánod vissza? — kérdi a másik.

— Hát tudod, barátom... *én vettem feleségül az özvegyét!*

—ooOoo—

— **Pest vármegye törvényhatósági bizottságának ülésén** Viczián főispán bejelentette, hogy a terménybeszolgáltatási kötelezettség az egész országban minden gazdát egyformán terhel és kivételt senkivel sem tehetnek.

— **Negyven késszúrással megölte feleségét,** a holttestet zsírosszódaoldattal öntötte le, majd nagymennyiségű zsírosszódával megmérgezte magát Kiss István 40 éves adai molnár. Súlyos sérüléseibe belehalt. Tettét féltékenységből követte el.

— **A szófiai Krusevő üdülőhelyen merényletet követtek el** Kolarov Nikola kerületi igazgató és belügyminiszteriumi főtisztviselő ellen. Gépfegyveres banda támadta meg az üdülőhelyet, többen megsebesültek, de a kerületi felügyelő épségben maradt.

SPORT

Vasárnap a Kispest vendégszerepel Debrecenben

A DVSC vezetőségének a közeledő bajnoki nyitány előtt sikerült egy jóképességű NB I. együttest lekötni barátságos mérkőzésre. A Kispest csapata játszik a DVSC ellen vasárnap délután a DVSC Diószegi-úti pályáján. Ez a mérkőzés jó alkalom lesz az összehasonlításra, hogy milyen erőt képvisel a mai DVSC más NB I-ben játszó együttessel szemben.

A Kispest csapata csak a Bocskay ellen játszott Debrecenben s érthető, hogy a debreceni labdarugótársadalom méltán kíséri nagy érdeklődéssel a budapesti csapat vendégszereplését. A Kispest **legjobb csapatával jön s a mérkőzés minden valószínűség szerint kitűnő sportot és kemény küzdelmet ígér.**

A DVSC nagyban készül a vasárnapi mérkőzésre s a héten háromszor tart edzést. A játékosok jó erőben vannak. A vasárnapi csapat összeállítása nagyban függ attól is, hogy még e hét folyamán kit szerződtet a DVSC. Az eddigi új szerzemények közül Nagy játéka valószínű.

Ille már végleg a DVSC-é. A fiatal tehetséges budapesti játékos már végleg a DVSC játékosának tekintendő. A vezetőség álláshoz is juttatta a jeles balszélsőt és már debreceni lakos is lett Illéből.

Kiszelyt át akarja adni a Ferencváros más egyesületnek. Legújabb értesülés szerint a Ferencváros vezetősége Kiszelyt nem kívánja szerepeltetni és át szeretné adni más egyesületnek.

Az Asbóth—Katona pár lett az első Baastadtban. A baastadti nemzetközi teniszversenyen szereplő magyar teniszezők közül az Asbóth—Katona pár a döntőben a Cramm—Östberg párt 6:0, 6:4, 6:3, 6:3 arányban győzte le s így megnyerte a párosbajnokságot. Asbóth a férfiegyes döntőjében Crammot, nagynevű ellenfelét biztosan 6:4, 6:2, 5:7, 6:0 arányban győzte le. Asbóth ezzel a győzelmével a férfiegyes bajnokságot megnyerte. Vegyes párosban szintén magyar siker született, mert az Asbóth—Flórián kettős néhány küzdelem után 7:5, 6:4, arányú győzelemmel szerezte meg az elsőséget a román Rurac—Ruracné kettős ellen.

A vidéki atlétikai bajnokságok során dr. Kapros László a hármasugrásban is megszerezte az országos vidéki bajnoki címet, mert 13 m 35 cm-t ugorva első lett. Második Fikly (NyVSC) 13 m 34 cm. A legjobb eredmény Solymosi nevéhez fűződik, aki a 200 méteres síkfutásban 21.8 másodpercet futva új északi kerületi csúcsot állított fel. Eredménye az idei legjobb magyar kétszázas eredmény.

Gorondi Imre, az ismert kitünő debreceni játékvezető vezeti vasárnap a Beregszászott lebonyolításra kerülő levente labdarugó döntőt, melyen a Beregszászi gimn. és az Ipolysági LE küzd a továbbjutásért.

Budapest—Vidék 11:0. A Palicson játszott vízilabdamérkőzésen a budapesti együttes minden megerőltetés nélkül biztosan győzött.

A Hajdú Kupáért játszott mérkőzések során a Hajdúszoboszlói LE 4:2-re győzött a Hajdúdorogi LE ellen.

Megkezdődött a felsőtiszai kerület ifjúsági táborozása Nagybányán Palotás István, Berecz István, Dán és Proczenkó edzők vezetésével. Több értékes szakelőadás fog elhangzani a táborozáson, így Fábián József országos szakfelügyelő, Tamássy László kerületi elnök, báró Gudenus MUSz-titkár, Ujváry Sándor JT főtitkár tartanak előadásokat.

Dr. Thomas Henrik és Berecz István kitünő eredménnyel végezték el a kolozsvári edzőképzőtanfolyamot

A DEAC szerdán és csütörtökön az egyetemi sporttelepen válogató edzéseket tart. A válogató edzés eredménye alapján szemelik ki azokat az ifjúsági játékosokat, akik a Magyar Tenisz Szövetség által augusztus vége felé tartandó ifjúsági tanfolyamon résztvesznek. Az ifjúsági tanfolyam Budapesten lesz. Felhívom a DEAC ifjúsági játékosait, hogy már szerdán délelőtt minél nagyobb számban jelenjenek meg a pályákon. Intéző.

Debreceni birkozók is résztvettek a Désen rendezett városok közötti birkozóversenyen, melyen Karcag, Kolozsvár és Dés birkozói indultak. Debrecenből Tarányi, Gedeon, Némethi és Antal vett részt a versenyen és bemutató birkozást rendeztek, a birkozósport minden szépségét megcsillogtatva a debreceni birkozókat lelkesen ünneplő közönség előtt. Désen most fejlődik ki a birkozósport s ebben nagy része van Sándor Gábor volt debreceni birkozónak, akinek nagy szaktudása, eredményes, értékes munkássága már is érezteti hatását.

Tehetségkutató versenyt rendez a debreceni levente birkozó szakosztály. A levente birkozók és akik ezután akarnak birkozással foglalkozni, jelentkezzenek a Debreceni LE és DVSC birkozó szakosztályánál.

Zilahy ügyében Debrecenben járt a Nagyváradi AC vezetősége. Remény van rá, hogy sikerül teljes megegyezésre jutni és a kitűnő fedezet továbbra is Debrecenben rughatja a labdát, annyival inkább, mert elhatározott szándéka, hogy semmiesetre sem megy vissza Nagyváradra.

—ooOoo—

A Postások teke válogatott csapata nyerte a II. fordulót

Egyéni versenyek eredményei

A Postások teke válogatott csapata további jutott a válogatott csapatversenyben s a tegnapi napon a Homokkerti Róm. Kath. Népszövetség csapatát nehéz versenyben, de sok szerencsével megverte. A verseny igen izgalmas volt s csak nagy szerencsével 21 fa differenciával nyerte a Postás csapatversenyt.

Ma este 7 órai kezdettel a Postás és az ezévi bajnok, valamint a mostani bajnokcsapat a Pénzügyi csapat lesz az ellenfele. Igen nehéz és izgalmas versenyre van kilátás. A Postások Pallás Lajos, Bárány Károly, míg a Pénzügyi csapat Bódi Sándor, Molnár Sándor összeállításban veszi fel a küzdelmet.

Az egyéni versenyek — mint jelentettük, már teljesen befejeződtek. Tiszta tarolásban bajnok: Molnár Sándor 103 fával (Pénzügy), 2. Kovács János 65 fával (Adóhivatal). 3. Szabó János 59 fával (Szárnyas).

Váltott tarolásos versenyben bajnok: Ballás Lajos 128 fa (Postás). 2. vitéz Deli Sándor 108 fa (Pénzügy). 3. Faragó Gábor 104 fa (Szárnyas)

Alakzat versenyben bajnok: vitéz Deli Sándor 106 fa Pénzügy. 2. Bárány Károly 88 fa (Postás). 3. Pallás Lajos 73 fa (Postás).

Az egyéni vigaszversenyekben és a helyezettek vigasz versenyén már igen szép eredmények vannak. A versenyek iránt, mely pénteken befejezést nyert nagy az érdeklődés, tekintettel arra, hogy igen szép tiszteletdíjakat ajánlottak fel, melyekért a versenyzők nagy küzdelmet vívnak. A versenyek megtekintése díjtalan s mindenkit szeretettel vár a rendező egyesület.

KÖZGAZDASÁG

Megállapították a tégla, tetőcserép, alagcső legmagasabb eladási árát

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében az égetett agyagból és mészhomokból készült téglagyártmányoknak, az égetett agyagból készült tetőcserépgyártmányoknak, az égetett agyagból készült alagcsöveknek, valamint az égetésnélküli vályogtéglának gyári, illetőleg **termelői alapárához az ország egész területén legfeljebb 84 százalék felár számítható hozzá.** A tégla és tetőcserépgyártmányok gyári, illetőleg termelői alapárának azoknál a vállalatoknál, amelyeknek az alapárai az árrögzítés után külön nyertek megállapítást, ezt a külön megállapított külön eladási alapárat kell tekinteni.

Ha az alapár 1000 darabonként az alább feltüntetett összeget nem éri el, vagy ha valamely vállalatnak rögzített, illetőleg külön megállapított gyári alapárai nincsenek, gyári alapárként az alábbi összeg vehető számításba:

	A. Szénnel, egyéb szénféleséggel vagy földgázzal égetett			B. Fával, illetve egyéb tüzelőanyaggal égetett		
	I. o.	II. o.	III. o.	I. o.	II. o.	III. o.
	gyártmánynál P-ben					
a) kisméretű tömör falazótégla	38.—	34.—	27.—	52.—	47.—	42.—
b) nagyméretű tömör falazótégla	50.—	45.—	35.—	68.—	61.—	54.—
c) ikersejttégla	83.60	75.20	66.80	—.—	—.—	—.—
d) válaszfaltégla (20x40x6 cm.)	114.—	102.—	91.—	—.—	—.—	—.—
e) válaszfaltégla (20x40x10 cm.)	190.—	171.—	152.—	—.—	—.—	—.—
f) **hornyolt** tetőfedőcserép (bármely néven forgalomba ohzott)	67.—	60.—	47.—	—.—	—.—	—.—
g) hódfarkú tetőcserép (normál méret)	50.—	45.—	35.—	68.—	67.—	54.—

A gyári alapár minden felár és forgalmi adóváltság nélkül értendő. Ha a rögzített, vagy a külön megállapított eladási ár helyi, vagy távolsági szállítási költségeket, vagy a szállítással kapcsolatos mellékköltségeket is foglal magában, azokat az alapár megállapítása céljából a rögzített eladási árból le kell vonni.

Az árunak a vevő által meghatározott rendeltetési helyre való távolsági és helyi szállításával kapcsolatban ténylegesen felmerült szállítási költség és szállítási mellékköltség, valamint — ha ennek felszámítását a vállalatnak külön engedélyezték — a közúti, vagy vasúti kocsiba, vagy uszályba történő berakási költség a vevő terhére külön felszámítható. Ha a helyi szállítás a vállalat saját szállító eszközével történik, akkor a vállalat szállítási költség címén — külön tételben — legfeljebb a szokásos fuvardíjat számíthatja.

A tégla, tetőcserép, vályog és alagcső gyártmányok eladása alkalmával a vevő részére az eladott áruk mennyiségét, minőségét és egységárát feltüntető másolattal készült számlát, vagy számozott jegyzéket kell kiállítani. A számla vagy jegyzék eredeti példányát a szállítással egyidőben a vevőnek át kell adni, a másolatokat pedig időrendben meg kell őrizni

Kárának csak egy töredékrészét kapja meg az, aki értéken alul van biztositva

A BIOSz széleskörű akciója az értéktöbblet-utánbiztosítások tárgyában

Az új árszinvonal megállapításával kapcsolatos áremelkedések következtében a biztosított felek túlnyomó része ezidőszerint értéken alul van biztosítva. Ennek az a következménye, hogy kár esetében a keresk. törvény 478. §-a értelmében **a kárnak csak egy töredékrésze** terül meg. A K. T. 478. §-a szerint ugyanis „a kártérítés azon érték szerint állapittatik meg, amellyel a biztosított tárgyak a megsemmisülés vagy megsérülés idejében kártérítés fejében egyedül a biztosított összeg fizetendő, ha pedig a tárgyak részben semmisültek meg, kártérítésnek azon arányban van helye, melyben a biztosított összeg a tárgyak összértékéhez áll".

A törvény fenti rendelkezéséből folyik, hogy a biztosított fél csak akkor számíthat kárának teljes megtérítésére, ha vagyontárgyait azok **valóságos értékében** biztosította és amennyiben az árak az idők folyamán a biztosított összeget túlhaladták, a több értékre nézve **megfelelő utánbiztosítást kötött.** Ellenkező esetben a biztosított fél kár esetében — a biztosítás ellenére — súlyos veszteséget szenved.

A teljes értékű biztosítás, illetve a biztosításnak a tényleges árviszonyoknak megfelelő felemelése elsőrendű érdeke tehát minden biztosított félnek. De fontos érdeke ez magának a biztosítási intézménynek is. Ha a felek biztosításuk összegét nem emelik fel és emiatt kár esetén káruknak csak egy töredékrészét kapják meg, a biztosítás — nyilván a biztosító társaság hibáján kívül — a káresemény — tüz, jégverés, betörés, stb. — bekövetkeztekor, vagyis akkor, amikor ki kellett volna állnia próbáját, nem teljesítette hivatását.

Mindezeknél fogva a BIOSz elhatározta, hogy a helyes és kellő értékben való biztosítás érdekében széleskörű akciót indít meg az országban.

A biztosító vállalatok helyi képviselői személyesen keresik fel a biztosított feleket és megmagyarázzák szóban és irásban, hogy mily súlyos hátrányok fűződnek ahhoz, ha a felek az aránylag csekély díjtöbblet miatt nem törődnek biztosításaikkal és nem tartanak lépést a biztosított értékek megállapításánál a fokozódott értékemelkedésekkel.

A társaság helyi képviselőitől minden fél változásbejelentési ürlapot kap, amelyben **a félnek csupán azt a százalékot kell kitöltenie, amellyel biztosításának összegét felemelni óhajtja.** E változásbejelentés ellenére a biztosító társaság a félnek az értéktöbbletről utánbiztosítási függeléket állít ki, melynek alapján a biztosítás a felemelt értékben érvényes. A díjtöbblet az alapbiztosítás díjával együtt fizetendő.

Hogy milyen százalékkal emelje fel a fél biztosítását, ezt minden esetben a félnek magának kell eldöntenie, mert a biztosítási összegnek a megállapítása mindenkor a biztosított félnek a feladata. Mindenesetre figyelembe kell venni ennél a megállapításnál a következő szempontokat:

Régebbi keletű biztosításnál, melynél a fel mindeddig nem kötött utánbiztosítást, mindenesetre magasabb, viszont olyan biztosításnál, melynél már kötöttek értéktöbblet-utánbiztosítást, úgyszintén az újabb keletű biztosításoknál is nyilván kisebb lesz az e százalékos értékemelés, amely szükséges ahhoz, hogy a fél a jelenlegi áraknak megfelelően teljes értékben legyen biztosítva.

Figyelemmel kell lenni az értékemelés százalékának megállapításánál arra is, vajjon a biztosítás már annakidején, amikor azt megkötötték, fedezte-e az **akkori** valóságos értékeket. Önként értetődik, hogy amennyiben a fél már biztosításának megkötésekor nem biztosította vagyontárgyait az akkori teljes értékben, most magasabb százalékban kell a többértéket megállapítania, ha azt akarja, hogy teljes értékben legyen biztosítva.

Bár az árak emelkedése a különböző biztosított tárgyaknál nem egyforma, mégis egyszerűbb biztosításoknál a felek megelégedhetnek azzal, ha az összes biztosított tárgyakra vonatkozólag egyöntetűen, azonos százalékkal jelölik meg az értékemelést. Amennyiben azonban a fél külön-külön kívánja megállapítani a kötvény egyes tételeire nézve az áremelkedés százalékát, ennek természetesen nincs akadálya.

A biztosított tárgyak értékének megállapításánál hatóságilag megállapított árak esetében az értékemelkedés százalékának megállapításánál csakis **a hatóságilag megállapított árak** vehetők figyelembe.

Ezzel a széleskörű utánbiztosítási akcióval a BIOSz kétségkívül az egyéni érdekeken túlmenőleg, fontos közgazdasági hivatást teljesít: megteremtve a teljes kártérítésnek alapját.

A berettyóújfalui Ipartestület 50 éves jubileuma

A berettyóújfalui Ipartestület vasárnap ünnepelte félszázéves jubileumát. A jubileumi közgyűlést **Erneszt József** ipartestületi elnök nyitotta meg, majd **Halász Jenő** ipartestületi jegyző a testület eseményekben gazdag 50 esztendejének történetét ismertette, megemlékezve azokról az időkről is, amikor a vármegyét Berettyóújfaluból irányították, mert Nagyvárad idegen megszállás alatt volt.

Dr **Fekete Ferenc,** az Ipartestület ügyésze mondott ezután ünnepi beszédet, amely a munka himnusza volt. **Gyenes György a róm. kat., Oláh Zsigmond** a református egyház áldását adta a jubiláló Ipartestületre, majd az üdvözlésekre került sor. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara üdvözletét dr **Olasz Vilmos** főtitkár tolmácsolta. A jubileumi közgyűlést követte az 50. évi rendes közgyűlés, melyen az Ipartestület kimondotta, hogy **az elaggott iparosokról és hadiárvákról megfelelő módon kíván gondoskodni s evégből az ipartestületi tagdíjakat 100 százalékkal felemelték.** Elhatározta a közgyűlés az 50 éve működő iparosok kitüntetésre felterjesztését.

—ooo—

Debreceni takarmányárak. Lucerna (új) 15.00, lóere 14.00, burgonya 29—32 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21., telefon 23-78. 1090 8. 9.

GÁLOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, ereményesek. Zöldfa u. 3. szám Telefon: 28-72. 931 9. 1.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

ELÁRUSITÓ kocsis kisegítő munkás azonnalra felvétetik, Teleki u. 10. 2—655

KOCSISNAK fiatalembert bentkoszttal felvétetik, Csapó u. 25. sz 2—648

MINDENES kiszolgáló fiú, jól számoló felvétetik, harmadoszt. resti. 2—646

NAPSZÁMOSOKAT azonnali belépésre felvesz Városi nyomda Böszörményi út 6. 2—641

IRODASZOLGÁT, kifutót, erős, egészséges, ügyes fiút felvesz a Takarékosság, Deák Ferenc u. 6. 3—637

RAKTÁRI MUNKÁS felvétetik, Dréher sörraktár, Pásti u. 1. Jelentkezés reggel 8 órakor. 2—1036

MINDENES letöltő férfi szikvizüzembe felvétetik, Szappanos u. 18. 2—1033

BOLTISZOLGÁT biciklivel felvesz cipőkereskedelmi Részvénytársaság, Ferenc József út 28. sz. 2—630

CSAPOS azonnal felvétetik Szent Anna u. 46. sz. 2—639

GAZDASÁGI ÁLLÁS

GAZDASÁGI cselédet keresek bentkosztra közeli tanyára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26—795 vv

EGY embert jószághoz, kint való kosztra felveszek. Széchenyi u. 21. 26—642

KERESEK azonnali belépésre fiatató kondást s fiatal kondásfiút. Cim a kiadóhivatal pénztáránál. 26—622

FEJNI tudó fiatalembert, ki a kertészethez is ért, felvesz Szilágyi, István malom. 26—620

IPARI

JÓMUNKÁS fodrászsegédet felveszek, tüzérlaktanya. 33—551

ELSŐ osztályú nagymunkás szabósegéd és nadrágszabó felvétetik, Balázs Mihály, Péterfia 46. sz. 33—635

JÓMUNKÁC cipészsegédet alkalmazok, Kigyó u. 57. 33—1016

JÓMUNKÁS fodrászsegéd állandóra legmagasabb fizetéssel 8-áig beléphet, esetleg teljes ellátással is, Szőnyi, — Sámsoni út 48. sz. 33—614

KIFUTÓ FIU

JÓCSALÁDBÓL való becsületes 15 éves fiú kifutó s kiszolgáláshoz felvétetik, hajdúlaktanya kantin. 49—549

HETEST felvesz Török festéküzlet, Cegléd u. 20 49—1023

15—16 ÉVES megbízható fiút kifutónak azonnal felveszek. Jelentkezni: Baltazár Dezső u. 5. reggel 8—10 óra között. 49—631

BICIKLIZNI tudó kifutót felvesz a Gazdák Sütödéje, Böszörményi út. 49—607

IPARI nő

HÖLGYFODRÁSZsegédlányt magas fizetéssel felvesz Kiss Antal, Eötvös u. 64. 35—1035

HÖLGYFODRÁSZ segédlányt és fizetéses tanulót felvesz Zsuffa, Kassa út 4. 35—1039

TANULÓ LEANY

MASAMÓD tanulólányok fizetéssel felvétetnek, kalapüzlet, Piac u. 56. sz. 63—442

FIATAL leányt kiszolgálni vagy tanulónak felveszek, Vilmos császár körút 48 sz. 63—628

Háztartási alkalmazott MINDENES

GYERMEKSZERETŐ mindenest, aki főzni is tud keresek azonnalra. Pápay József u. 12. sz. Poroszlay út 26 számnál 30—574 vv.

BENTLAKÓ mindenest, vagy bejárónőt felveszek, Svetits bérház, I. lépcső, I. emelet 2 a. 30—636

BEJÁRÓNŐ

BEJÁRÓNŐT délelőttre, vagy délutánra felveszek, Vörösmarty u 19. sz. 8—656

BEJÁRÓNŐ egész napra felvétetik, Batthyány u. 1. vendéglő 8—650

BEJÁRÓNŐ délelőttre uzsonával és jó bizonyítványokkal felvétetik Balázs, Rákosi Jenő u. 5. 8—654

BEJÁRÓ takarítónőt felveszek, dr Rácz ügyvéd, Piac u. 68. sz. 8—649

BEJÁRÓNŐT felveszek, Keresztszegi u. 83 8—634

MEGBIZHATÓ bejáró nőt keresek azonnali belépésre, Péterfia 36. sz. udvarban. 8—632

PARKETTHEZ értő betikjárónő azonnal felvétetik, Hatvan u. 6. szám III. em. 10. 8—640

ALKALMAZAST KERES nő

HÁZVEZETŐI állást keres szorgalmas asszony 10 éves fiával szerény fizetésért gazdálkodó családnál is, özv. Dani Jánosné Sirok, Heves m. 3—361

NÉMETÜL beszélő leány állást keres gyermekek mellé, Miklós Etelka, Maróthy Gy. u. 12. sz. 3—629

ÜZLETI AJÁNLAT

HASZNALT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann, Vendég u. i kisállomásnál, 1792 1. 8.

SZORME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott műrostmentes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67—998 8. 10.

CIANOZ vizsgál, zsizsiktelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7 Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

SIRKÖVEK, müköből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni műkőgyárnál, Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

CIÁNOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. szám 67—269 10. 13.

EGYENRUHÁKAT gyorsan készítek Hozott szövethez bélést adok — Tegdes, püspöki palota. 67—621 8. 5.

FEDÉL és elszigetelő lemez igénylés nélkül kapható. Salétrom u. 12 67—645

KÁRPITOSMUNKÁT szakszerűen háznál is készít Karácsony kárpitos, Kandia u. 15. 67—1029

ÜZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66—1580 9 13

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyüjtő telep József k herceg u. 71. 66—1013

OKTATÁS

Dr Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tan folyamkezdés, Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

DIÁKOT, kereszténytyt ellátásra, központban külön szobába, fürdőhasználattal elvállalok, „Természetben" jeligére a kiadóba. 12—613

TÁRC

BIRTOK bérlethez tőkés társat keresek, 1500 holdas, épületekkel és szeszgyárral, Hámory József. Poste restante, Debrecen 1. 61—626

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban veszek. Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELOTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

MOTORKERÉKPÁR, kerékpár, porszívó, varrógép, gramofon, lemezek vétele, eladása, villanyszerelés. Soltész, — Kálvin-tér 2. 7—144. 10. 31.

EGY 250-es Puch motor eladó, Szent Anna u. 66. cukrászda. 7—647

TWN BD 250 sportmotor, prima állapotban, 100 százalékos gumival, 7000. Megtekinthető: Simonffy u. 26. 2 ajtó. délután 6—8-ig. Fekete zs. 7—611

ELADÓ egy Zettka motorkerékpár. Megtekinthető délután Cserepes u. 12. sz. 7—615

RÁDIÓ

EGY 2+1 csöves rádió eladó. Vendég u. 70. 58—561

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora" jeligére a kiadóba kérek. 28—394

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidékre is. 28—624

BÚTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek, Verő Csapó u. 10. sz 1971 8. 5

MODERN konyha és hálóberendezések nagy választékban kaphatók, Ujfalussy Sándornál —

UJ hencser eladó. Kandia u. 15. kereszépület jobbra, második ajtó. 9—1028

ELADÓ szép új modern konyhaberendezés, Hat van u. 42. asztalosnál Megtekinthető délután 4 órától. 9—1024

HÁLÓSZOBÁK, íróasztalok, egyéb bútorok, olcsó áron, Eötvös u. 66. bútorüzletbe. 9—1428 8. 27

HASZNÁLT bútor eladó, Simonffy u. 45. sz, reggel 7—9 között. 9—1040

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8—10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalati raktár" jeligére kérjük a kiadóhivatalba leadni. vv 41—679

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

FODRÁSZ üzlet, hadbavonulás miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 6—1034

EZERKÉTSZÁZ havi forgalmú jogfolytonos kocsma, külsőségen átadó. Megbizott: Pesti, Hüvelyes u. 11. 6—1037

ÜZLETHELYISÉG bármilyen célra kiadó. Séri, Mikepércsi út 11. 6—618

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM szoba, konyhás, spájzos lakásomat kényelmes szoba, konyhásért, Tréki Csapó u. 97. 53—573

KÉTTOSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

BUDAPESTI lakással elcserélném debreceni 2 szobás, összkomfortos s régibérű, központban levő lakásom, „Azonnal" jeligére. 53—652

LAKÁST KERES

ÖTVEN pengő jutalmat adok, aki üres, vagy bútorozott szobához juttat konyha használattal, — Csap u. 3. faesztergályos. 52—571

KERESEK két üres, s esetleg bútorozott szobát konyha használattal villamos megállóhoz közel. Cím a kiadóban. 52—604

KERESEK albérletbe 2 szoba konyhás, esetleg fürdőszobás lakást, villamos megállóhoz közel. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 52—603

BUTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba kiadó, ágyhúzat nélkül, azonnalra, Erzsébet u. 21. sz. 10—1027

KIADÓ azonnalra úrhölgynek bútorozott szoba. Értekezni: Péterfia 48 sz. utcai emelet. 10—1021

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, egy úr részére, Honvéd u. 33. 10—1032

NYUGDIJAS ref. lelkész egyszerü, tiszta bútorozott szobát keres, augusztus 15-ére Arany János u. 2. földszint 2. 10—627

KÖZPONTBAN különbejáratú bútorozott szoba, ágynemü nélkül, 2 személynek kiadó. Cim a kiadóban. 10—616

KÖZPONTBAN tisztviselő családnál egy szép szoba, berendezve, fürdő és konyha használattal átadó. „Csendes" jeligére a kiadóba. 10—612

LÉPCSŐHÁZI különbejárat, bútorozott szobát keresek a központban, ágynemü nélkül is. Címet „Sürgős" jeligére a kiadóba kérek. 10—601

ELVESZETT

VASÁRNAP éjjel a nagyállomástól a Honvéd u. 47-ig egy fél barna börkesztyüt elveszítettem. Becsületes megtaláló jutalom ellenében szíveskedjen leadni a jelzett címre. 13—1030

MESZENA uctán kedden délben elvesztettem 90 pengőt, Kút u. 62. számig. Becsületes megtalálóját kérem juttassa el a kiadóhivatalba, Szegény piaci árusé, aki kölcsön kérte. 13—623

ELVESZETT kedden az egyetemi villamos megállónál, vagy a villamoson a nyári egyetem egy hallgatójának rafia táskája, fürdőfelszereléssel. Kéri a megtalálót hogy jutalom ellenében adja le Krisch Károlynál, Ispotály-tér 1. alatt 13—1041

VEGYES

KÉT tehenet tejhaszonra, négy lovat használatra csekély fizetésért kiadok, Széchenyi u. 21. 68—643

FELKÉREM azt az illetőt, aki kedden a közélelmezési irodában liszt kiutalási könyvemet és más íratokat elvitt, úgy sem használhatja, mivel a malmok és a hatóság értesítve lett, adja le jutalom ellenében Vojt Elemér, Diószegi út 14. 68—638

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. **Pál János** szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

KÁLYHA-TÜZHELY

FOLYTONÉGŐ kályhák, egyik fafütéshez, szalongarnitúra eladók. Hadik u. 20. hétfőtől dél utánonként. 46—481 vv

GYERMEKKOCSI

SÖTÉTKÉK, mély gyermekkocsi, prima kivitelben, jó gumikkal, nikkelezett fémrészekkel eladó. Péchy u. 7. 27—598

ÉPITKEZÉSI ANYAG

ELADÓ két darab üveg ajtó, tokkal, 1 kis ablak használt. Klapka u. 29 20—633

HASZNÁLT ruha — cipő 69

EGY 37-es női fél füzős cipő eladó. Miklós u. 40. cipésznél. 69—644

LENGYEL télikabát kö zéptermetre, jó minőségü, fekete szörme gallérral, olcsón eladó. Bethlen u. 24. középső lépcső 69—1038

BAKANCS 43-as és fiú cipő 32-es eladó, kerékpárkülsőért. Oláh, Sárkány u. 3. 69—605

ELADÓ egy jó állapotban levő télikabát, — KPulszky u. 4. III. em. 4 ajtó. 69—1026

INGÓSÁGVÉTEL vegyes

ÖTVEN—HATVAN méter horgany plehből készült ereszcsatornát keresek megvételre — Cím a kiadóban. 37-255

PLAFON-VENTILLÁTORT megvételre keresek. Cim a kiadóban. 37—761

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

ELADÓ egy darab új ablaktok, beüvegezve és egy használt konyhaasztal, Nyugati u. 36. 36—1031

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad vasaro vitéz Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8 3

KÉT, vagy négykerekü kézikocsit keresek, Simonffy u. 5. kifőzés. 24—625

ELADÓ FÖLD

NYOLC hold feketeföld eladó Értekezni lehet délelőtt 10—12 s délután 4—6 óra között, dr Hegedüs ügyvédnél, Piac u 61. félemelet, telefon: 37-34. sz. 15—653

ELADÓ ÁLLAT

FEJŐS kecskét, bő tejelőt megvételre keresek, garanciával, Simonyi út 27. sz. 14—1025

ÓRIÁSNYULAK anya, süldők és fiókák, törzskönyvezettek, fehér és szürke szinbe eladó. Lorántffy u. 6. 14—619

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY